

Časopis o dianí a živote v obci Marianka

2023

Mariatál

Ako použiť defibrilátor

Športový rok v OŠK Marianka

Spoločenský život

Rok inovácií v školskej jedálni

Zo života našich seniorov

Lesné spoločenstvo

Vývoz odpadu

Príhovor starostky obce

Vážení občania,

Prihováram sa Vám po roku a pár dňoch vo funkcii starostky našej obce. Nakoľko sa jedná o prvé vydanie časopisu Mariatál za moje volebné obdobie dovoľte mi v prvom rade sa poďakovať všetkým voličom a vám, ktorí ma neustále podporujete, povzbudzujete a pomáhate. Som si vedomá obrovskej zodpovednosti. Kvalita vášho života je často ovplyvnená našimi rozhodnutiami, teda mojimi a poslaneckým zborom. Začiatky neboli práve najľahšie, ale dovoľím si povedať, že sme si časom zvykli na rôznorodosť a rozdielnosť našich pováh a názorov. Posledné zasadnutie obecného zastupiteľstva bolo dôkazom toho, že sme na dobrej ceste.

Byť starostom neznamená byť len zvolený a sadnúť si do kresla. Je to množstvo práce, nových kontaktov, skúseností a neustále sa treba vzdelávať. Prichádzajú rôzne novely a zákony, ktoré je dobré si prečítať a tak niet divu, že tento rok zostali moje knihy pod rúškom prachu. Nikto nemôže vedieť všetko a aj ja potrebujem často poradiť. Veľmi mi pomáhali zamestnanci úradu, sta-

rostovia a primátori okresu Malacky, právnicki a v neposlednom rade všetci vy – naši občania. Množstvo názorov som konzultovala so svojou rodinou, ktorá mi je obrovskou oporou a podporou. Za svojho zástupcu som si zvolila pána poslanca Bubniča, ktorý mi pomáha nie len v oblasti kultúry, ale aj svojimi kontaktmi, za čo mu patrí nevýslovné poďakovanie.

Je advent, zapálili sme druhú sviečku na adventnom venci, blížia sa teda najkrajšie sviatky roka Vianoce. Čo viac si môžeme priať? Nech sú pre všetkých požehnané. Želám Vám, aby ste ich prežili v zdraví, aby ste mali v každom dome peknú vianočnú rodinnú pohodu. Nech do každej vašej domácnosti prileťi aspoň malý kúsok rodinného šťastia. Do Nového roku 2024 Vám želim zdravie, želim Vám šťastie, želim Vám pohodu, aby ten prichádzajúci Nový rok bol pre nás všetkých lepší ako ten rok odchádzajúci.

Spojme v Novom roku všetky naše sily, aby naša krásna Mariánka bola ešte krajšia a aby v nej naši občania boli šťastní a spokojní. Prajem vám krásne sviatky a šťastný Nový rok. ■

Zuzana Iváková, starostka obce

Mariatál – spravodaj obce Mariánka. Dátum vydania: december 2023. Bezplatné vydanie. Vydáva obec Mariánka, IČO: 00304930. Registrované na Ministerstve kultúry SR, EV 3521/09. ISSN 1339-021X. Neprešlo jazykovou úpravou. Náklad: 1200 ks. Tlač: NEUMAHR TLAČIARENĚ, s.r.o., Bratislava.

Edita Radačovská

Do rodiny Zronkovej sa v roku 1965 narodila Edita. Od detstva sa angažovala v Marianke v rôznych krúžkoch a spolkoch. Spomenieme len krátko Miestny Dobrovoľný hasičský zbor, Spolok Červeného kríža - v ktorom napokon pôsobila celé desaťročia a neskôr sa ujala pozície poslankyne v obecnom zastupiteľstve. Tu zorganizovala a zanechala veľa spoločných akcií pre občanov a návštevníkov Marianky - Jánske ohne, Šarkaniáda. Dlhé roky sa starala o zostavovanie a vydávanie obecného časopisu Mariatál. Svoje dlhodobé poslanie ako vášnivá čitateľka

našla aj v obecnej knižnici kde vedela vždy poradiť a porozprávať sa so všetkými generáciami návštevníkov knižnice. Po angažovaní sa v obecnom zastupiteľstve sa neskôr zamestnala na Obecnej úrade. Tam našla uplatnenie ako vedúca v školskej jedálni. Na pozícii na obecnej úrade sa venovala kultúre a odpadovej agende.

Vždy dbala o kultúrne dianie v obci. Starostlivosť o svoju najbližšiu rodinu sa premietala aj na starosť o spoluobčanov v obci.

Ďakujeme za Tvoj prínos Editka.

Stanislav Ondruš

nálom, ale aj oddaným obyvateľom obce Marianka, ktorú miloval a venoval jej mnoho rokov svojho života.

Stanislav Ondruš nebol len architektom, ale bol aj neoceniteľným prínosom pre rozvoj obce Marianka. Jeho neúnavná práca a angažovanosť sa prejavovala nielen v architektonických projektoch, ale aj v aktívnej spolupráci pri tvorbe územného plánu. Bol človekom s výnimočným vizionárskym pohľadom, ktorý sa neustále snažil prispievať k lepšej a udržateľnejšej budúcnosti svojej obce. Aktívne sa zapájal do zapájal do verejného života v obci.

V začiatkoch jeho pôsobenia v obci sa venoval deťom v OŠK Marianka. Zastával pozíciu poslanca v rôznych komisiách obce a svojou prácou v marianskom údolí poskytoval cennú pomoc a podporu komunite. Jeho prínos k rozvoju obce a jeho oddanosť miestnym veciam zostanú navždy v našich srdciach.

Stanislav Ondruš nás opustil, ale jeho odkaz zostáva živý vo všetkých projektoch a zlepšeniach, ktoré pomohol v obci Marianka dosiahnuť. V týchto ťažkých chvíľach vyjadrujeme svoju hlbokú sústrasť jeho rodine a blízkym. Stano, odpočívaj v pokoji.

Opustil náš vážený kamarát a občan, Stanislav Ondruš. Stanislav bol nie len výnimočným profesio-

Starostka obce informuje:

Mnohé práce sú pre nás už dennou rutinou, ostatné prichádzajú ako výzvy. Vysýpanie košov, kosenie a údržba verejných priestranstiev, zimná údržba, čistenie kanálov či orezy stromov sú pre zamestnancov dennou náplňou ich práce a potom prichádzajú na rad tie, ktoré sa nedejú denne, ale podarilo sa nám ich v tomto roku zrealizovať.

Dopravné zrkadlá

Na základe podnetov našich občanov sme osadili dve dopravné zrkadlá. Jedno sa nachádza na Karpatskej ulici pri výjazde zo Športovej. Druhé zrkadlo na výjazde z Krátkej ulice nás trochu potrápilo, nakoľko nebolo nájdené vhodné miesto na jeho osadenie. Ďakujeme majiteľovi príľahlej garáže za vyhradený priestor na jeho fasáde. Konzolu bolo potrebné vyrobiť na mieru a tým sa nám čas realizácie predĺžil. Verím, že dopravné značenie bude plniť svoju funkciu, no najmä prispeje k zvýšenej bezpečnosti v našej obci.

Výmena osvetlenia

Na jeseň sa začala vysúťažená výmena svetelných telies verejného osvetlenia za úsporné LED svietidla na uliciach: Lipová, Agátová, Jelšová, Topol'ová, Púpavová, Čerešňová, Javorová, Vrbová, Štúrova, Sedmokrásoková, Višňová, Slnečná a Nad Bednárovým. Cieľom je minimalizovať náklady na údržbu a dodávku stále drahšej energie.

Nové LED osvetlenie pribudlo na stĺpoch, ktoré sa nachádzajú na konci Borinskej ulice v počte 4 ks.

Školský dvor

Detské ihrisko bolo vybudované s cieľom prinášať deťom pohybové

aktivity, zábavu a radosť. Pri jeho návšteve je dôležité dodržiavanie prevádzkového poriadku. Vymenili sme hojdačky, ktoré už boli značne opotrebené a v priebehu roka sme dva krát vymenili piesok v pieskovisku.

Oprava a údržba námestia

Námestie v oblasti autobusovej zastávky bolo značne zničené ťažkými mechanizmami ako aj vplyvom

nám osadiť nové lavice pred amfiteátrom, pri multifunkčnom a detským ihriskom. Vyrobili sa nové setystoly a lavice na tribúnu. Multifunkčné ihrisko prešlo kompletnou a hĺbkovou údržbou, odstránili sa buriny a prevzdušnil sa jeho povrch. V amfiteátri sa môžeme tešiť z novej podlahy, osadených dažďových zvodov, nových elektrických rozvodov a aby nám čím najdlhšie slúžil, tak dostal trojná-

Oprava dlažby na autobusovej zastávke poškodennej vplyvom počasia

počasie. Jamy a preliačiny sme z veľkej časti opravili.

sobnú ochranu vo forme kvalitného náteru.

Údržba športového areálu

Počas celého roka prebiehali práce v športovom areáli. Podarilo sa

Zatekanie

Prvou havarijnou situáciou bolo zatekanie do triedy našej Základ-

Strešná krytina nad archívom na obecnom úrade musela byť kompletne prekrytá novou

nej školy. Okamžitou opravou sme predišli ďalším zbytočným škodám, triedu sme vymaľovali a náklady nám boli refundované cez nahlásenú poistnú udalosť. Počas letných prázdnin sa vymaľovala celá škola vrátane telocvične, poskladal sa nábytok pre piatakov, zakúpili sa učebnice a pracovné pomôcky potrebné na vzdelávací proces.

V poradí druhé sme odstránili zatekanie do sobášnej miestnosti. Dlhodobé vlhké prostredie zapríčinilo znehodnotenie umeleckého diela nachádzajúce sa na jej stene.

A do tretice. Zanedbaná starostlivosť o strechu budovy nad obecným archívom spôsobila značné škody. Celá strecha bola pokrytá PVC fóliou a vytvoril sa nový atikový žľab. Spisy sú zachránené, dočasne presťahované v zrušenej zasadacej miestnosti. Čoskoro sa však vrátia do zrekonštruovaných priestorov archívu.

Chodník

Pred nástupom žiakov do školy sa nám podarilo vybudovať chodník od Pútnického mlyna ku škole. Nie len žiaci, rodičia a učitelia a majú pohodovnejší prístup do budovy, ale aj návštevníci a obyvatelia našej obce, ktorí chodia na školské ihrisko.

Chodník k ihrisku pri Základnej škole od Pútnického mlyna - stav pred a po rekonštrukcii

Ochrana pred povodňami

Povodie Dunaja v spolupráci s obcou Marianka upravilo korytá našich potokov. Vytvorila sa zádržná jama na konci Potočnej ulice a spevnila sa časť potoka. Snažíme sa preventívnymi opatreniami predchádzať rizikám spojeným so záplavami.

Kabína na traktore výrazne prispieva ku komfortu prác za akéhokoľvek počasia

Zneškodňovanie munície

Z dôvodu intenzívnych dažďov sa v koryte potoka postupne nachádzalo niekoľko kusov munície z čias I. a II. svetovej vojny. Nálezy boli nahlásené polícii a tá ich vždy bezpečným spôsobom previezla. Je dôležité, aby v prípade takéhoto nálezu občania s ním nemanipovali a nahlásili miesto nálezu na linku 158.

Sedmokrásková ulica

Obec Marianka sa stala majiteľom

Stupavská ulica

Obec Marianka sa finančne podieľa na rekonštrukcii časti Stupavskej ulice, ktorá slúži nie len ako prístupová cesta do záhradkárskej oblasti, ale aj ako cyklotrasa či chodník vhodný na prechádzky.

Akustika v školskej jedálni

Téma priestorovej akustiky je dnes veľmi populárna, ale najmä dôležitá. Naša jedáleň so svojimi veľkými hladkými plochami potrebovala nutne akustické riešenie, ktoré pomáha zvuk pohlcovať a eliminovať jeho odrazy. Požiadali sme o radu odborníka, ktorý nám navrhol akustický kazetový strop. Celé dielo sa vydarilo a plní svoju funkciu na 100%. Zároveň sme vymenili svietidlá za úsporné LED panely. Veľmi sa tešíme, že si naši stravníci budú môcť vychutnať jedlo bez nepríjemných odrazov a ozvien. Spríjemnili sme tak aj prácu našim kuchárkam, ktoré už nebudú musieť túto ozvenu počúvať.

Lavičky

Pri Mariátskej Madone boli nainštalované lavičky, ktoré neslúžia len domácim, ale aj hosťom a turistom prichádzajúcim zo susednej Záhorskej Bystrice.

Traktor Kubota

Zakúpila sa kabína na traktor Kubota a aj snežná radlica s rozmetačom soli na udržiavanie obecných ciest a chodníkov.

WallBox

Nabíjanie elektromobilu je ľahšie a dostupnejšie po zakúpení a namontovaní Wallboxu. Ten sa nachádza na vyhradenom parkovacom mieste pre vozidlá obce pri Obecnom úrade.

Zakúpenie vozidla

Naša obec sa stala majiteľom dodávky, ktorá slúži obci od prvého dňa. I keď sa nejedná o nové vozidlo, svoj účel plní a to je pre nás podstatné. Prevozom pivných setov, volebných lístkov, kosačiek, vriec s triedeným odpadom, smetných nádob a rôzneho pracovného materiálu sa výrazne zlepšilo a zefektívnilo. ■

Obec Marianka v spolupráci so Slovenským červeným krížom zorganizovali školenie prvej pomoci pre našich dôchodcov. Vzdelávanie bolo zamerané na zvládnutie kritickej situácie v rozsahu laickej pomoci. Okrem identifikácie stavu, poskytnutia neodkladnej podpory životných funkcií či nácviku poskytovania prvej pomoci na figurínach si mohli naši

hostia vyskúšať aj nácvik resuscitácie dospelého človeka s použitím AED.

Automatický externý defibrilátor (AED) je prenosný prístroj určený pre laické, ale aj odborné poskytovanie prvej pomoci pri náhlom zastavení krvného obehu spojeného so zástavou dýchania. Prostredníctvom jednoduchých slovných

pokynov dokáže viesť aj laika k bezpečnej a úspešnej záchrane ľudského života. Prítomní boli oboznámení s umiestnením týchto prístrojov v obci Marianka.

AED prístroje sa nachádzajú na budove Obecného úradu pri bankomate a na budove Základnej školy pri vstupe do Materskej škôlky.

AED

AKO HO POUŽIŤ?

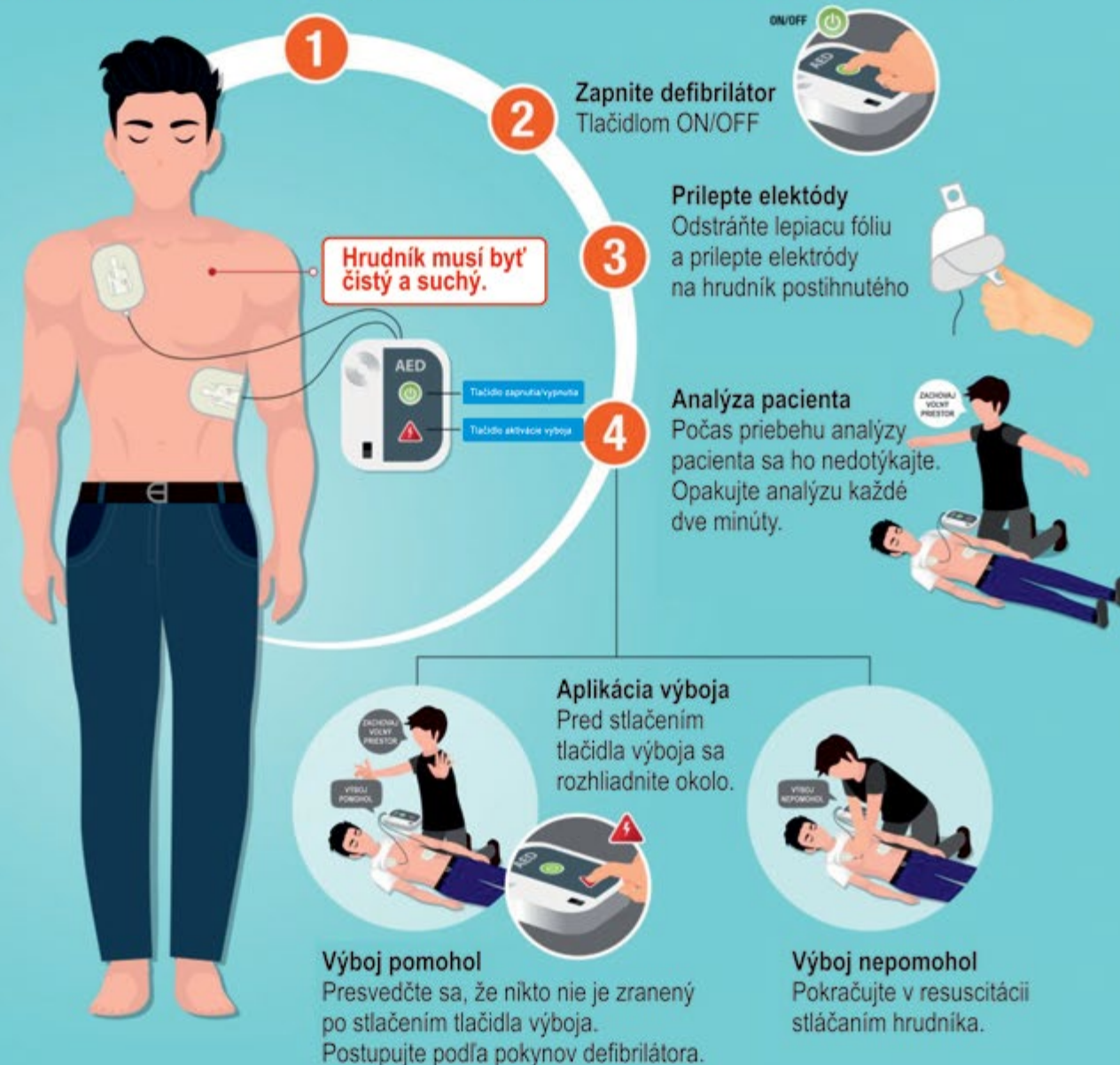
Vždy pred použitím defibrilátora volajte pomoc na číslo 155.

Skontrolujte vedomie

(oslovenie, dotyk, bolestivý podnet, ak pacient odpovedá, zistíte čo sa stalo)

Skontrolujte dýchanie

Obnovte priechodnosť dýchacích ciest záklonom hlavy a zdvihnutím brady.

Nové povinnosti pre najmenších

Začiatok školského roka v materskej škole sa už tradične neobišiel bez množstva slzičiek u našich najmenších, ale dokonca boli slzičky aj u väčších škôlkarov.

Detičky vrelo privítali pani učiteľky a pán učiteľ v krásnych farebných priestoroch materskej školy, na ktorých pracovali počas letných prázdnin. Pani učiteľky maľovali, strihali, lepili, upratovali, sťahovali skrine, aby deťom čo najviac spri-

jernili nástup do materskej školy. Do nášho kolektívu sme privítali dve nové pani učiteľky. Pani učiteľku Marcelku a pani učiteľku Zuzku.

Počas pobytu detí v materskej škole sa snažíme zabezpečiť pre deti rôzne divadelné a hudobné predstavenia, ktoré spretia výchovno-vzdelávací proces v materskej škole. V októbri deti zažili výchovný koncert s rozprávkami okolo sveta.

Ďalšie vystúpenia sú naplánované počas celého školského roka podľa aktuálneho ročného obdobia.

Chceme, aby bola materská škola miesto, kde sa budú deti dobre cítiť a kde môžu plnohodnotne tráviť čas.

Najbližšie plánované akcie: Mikuláš, Vianočné trhy, vianočné divadlo, kurz korčuľovania. ■

Mgr. Miriama Žáčková

Rok inovácií

v našej školskej jedálni

Najobľúbenejšie desiaty a olovranty sú cereálne výrobky s mliekom, puding alebo krupicová kaša. Detičky si v materskej škole obľúbili aj „smoothie“. Robievame pre nich jablkovo- mrkvové alebo hruškové so škoricou.

Prvé pokusy nedopadli dobre, ale aj tak som skúsila znova. A čo čert nechcel odvtedy ho deti zbožňujú.

Absolventi krúžku Varecha

Naše vždy usmiate pani kuchárky

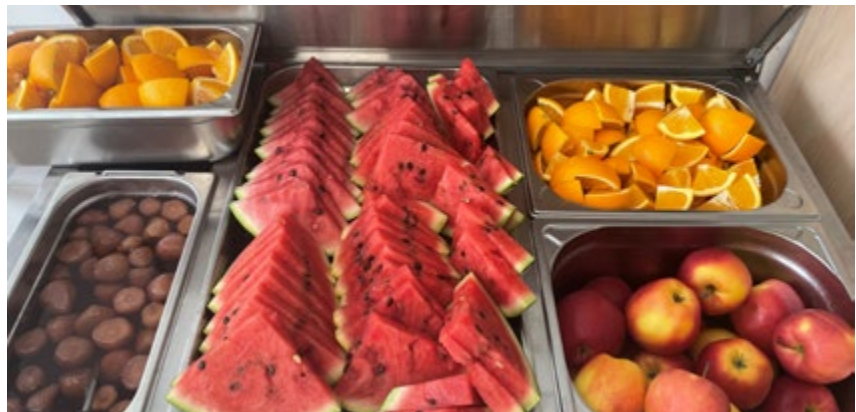
Snahou kuchárok je pripraviť pre deti chutný obed, vždy ako od babičky

Množstvo denných porcií sa vyznačuje vyváženou nutričnou hodnotou ale i snahou o estetiku.

V školskej jedálni dennodenne prestravujeme niekoľko desiatok stravníkov. Pre našich najmenších pripravujeme aj desiaty a olovranty. Majú na tanieri množstvo chutných nátierok spolu so zeleninovými prílohami. Nátierky sú u nás obľúbené šunková pena, nátierka medová, syrová nátierka. Množstvo detičiek nie sú zvyknuté na nátierky, ale malým krôčikom sa to zlepšuje. Na olovranty im pečieme čerstvé koláčiky perník, bublaninu a k nim dostanú mliečko, ktoré nám vozia z RAJO, s. r. o.. S Rajom máme zmluvu na školské mlieko, kde nám vozia mlieko a mliečne produkty pre našich najmenších stravníkov. Obľúbili si tvaroh, ktorý majú ako bodku za výdatnými desiatami.

Počas celého týždňa dostávajú vo forme šalátu zeleninu alebo ovocie. Pre „veľkých stravníkov“ deti Základnej školy je denne pripravený zeleninový alebo ovocný pult, ktorý nám závidia v blízkom aj ďalekom okolí. Deti si pult veľmi obľúbili a občas majú namiesto ovocia a zeleniny v ponuke detské

Bohaté bufetové pulty si žiaci veľmi obľúbili

ovocné pyré v kapsičkách. V tento deň máme občas sklamanie, prečo nemajú pult. Veľmi sa tešíme, že sa deti naučili týmto skvelým nápadom jesť viac ovocia a zeleniny. Teší nás to hlavne preto, že keď dostali šalát nabraný v miske ho buď

odniesli alebo si ho ani nezobrali. Teraz si každý vyberie na čo má v daný deň chuť a stáva sa nám čoraz častejšie, že sa vrátia opäť k pultu a vyberú si niečo čo chcú ochutnať. Poznajú to z dovolenkových hotelov.

Pán učiteľ „Stanko“ mal nápad, že či by sme nespravili bufetové pulty, kde by si detičky naberali sami. Je to však na zamyslenie a myslím, že by to bol fajn nápad. Pani kuchárka by pri nich dozerala a pomohla by im naberať. Myslím, že by to bola fajn výzva do budúcnosti.

Čo sa za mlada naučíš...

Krúžok „Varecha“ sa stretol s veľkým úspechom u dievčat aj chlapcov, mladších i starších

Pre nás ako pre kolektív školskej jedálne je príprava jedla už nie práca, ale poslanie. Práca s deťmi a ich mlsnými jazyčkami je často krát veľmi poučná. Dávajú nám veľa krát aj nápady, čo by uvítali v jedálničku v školskej jedálni. Pre nás najväčšie ocenenie sú prázdne tanieri a rada pred výdajným okienkom na „prídavok“. Myslím, že sa nám podarilo aj nejedákom sa pomalinky rozpapať. Určite za tým stojí aj milé slovo pri okienku a ponúknutie jedla, prípadne vtip od pani kuchárky.

Od októbra sa venujeme aj krúžku „Varecha“ na našej škole. Kvôli veľkému záujmu o krúžok sme museli rozdeliť skupiny na štyri. Detičky sa na ňom učia základy stolovania a hygieny pri varení. Taktiež si postupne ukážeme rôzne spôsoby prípravy jedál. Naučia sa zeleninu, ošúpať, nakrájať, mixovať, v čase Vianoc (počas celého decembra) sa budeme venovať príprave vianočných dobrôt.

Tento rok k nám chodia na obedy aj piatáci. Sme veľmi radi všetky v kuchyni, že na obedy chodia aj pani učiteľky aj páni učelia.

“**Veríme, že nie len naša školská jedáleň bude pre detičky mílnikom, ktorý si zapamätajú nie v „zlom“ ale len a len v dobrom svetle.**

Určite nie sme v čase, kedy už nemáme čo zlepšovať a vylepšovať. Každý jeden deň sa snažíme v školskej jedálni o novoty, čo sa týka jedál, servírovania, výzdoby.

Celý kolektív školskej jedálne sa bude usilovať stále pripravovať zdravé, chutné a oku lahodiace jedlá. ■

Vedúca školskej jedálne a celý kolektív

Naša škola otvorila

V pondelok 4. septembra 2023
sa uskutočnilo slávnostné otvorenie
školského roka 2023/2024.
Po slávnostných príhovoroch na námestí,
boli rodičia a žiaci triednymi učiteľmi
v učebniach informovaní o základných
organizačných pokynoch na školský rok
2023/2024. Zároveň prebehlo slávnostné
otvorenie 5. ročníka ZŠ, ktorý sa znovu
otvoril po 48 rokoch.

Ďakujeme obci, učiteľom ako
i všetkým rodičom za spoluprácu
a podporu pri jeho realizácii.

piaty ročník po 48 rokoch

Pod'akovanie bývalým učiteľom

Nie je to tak dávno, čo sme sa rozlúčili s viacerými pedagogickými i nepedagogickými zamestnancami. Pracovný pomer ukončila **p. učiteľka Dáša Brnová**, ktorá bola neodmysliteľnou súčasťou školy, nakoľko tu prežila viac ako 46 rokov. Takmer celá jej pedagogická prax sa viaže k ZŠ Marianke. Jej rukami prešlo niekoľko generácií. V ostatných rokoch mala to šťastie, že učila deti svojich bývalých žiakov. Za jej dlhoročnú a zodpovednú prax vyslo-

vujeme veľké a úprimné **ĎAKUJEME**.

Pod'akovanie patrí aj **p. učiteľke Sofii Bugáňovej**, ktorá v ZŠ Marianka pracovala 4 roky, ktorá sa rozhodla sa zmeniť svoje pôsobisko a venovať sa mládeži so špecifickými vývinovými poruchami.

Na zaslúžený oddych aj **p. Edita Kurellová**, ktorá na tejto škole pracovala ako vychovávateľka viac

ako 14 rokov. Rovnako i jej ďakujeme za jej obetavú a zodpovednú prácu v školskom klube detí pri ZŠ Marianka.

Z radov **nepedagogických zamestnancov** odišli p. kuchárky a síce **p. Marta Straková**, ktorá zastupovala nepedagogických zamestnancov aj v rade školy, ďalej **p. Marta Závodská** a **p. Mária Horváthová**. Aj im sa chceme touto cestou poďakovať za dlhoročnú zodpovednú a svedomitú prácu. ■

Rozlúčka s pani učiteľkou Sofiou Bugáňovou

Na fotografii hore s kyticou pani učiteľka Dáša Brnová a dole vpravo pani učiteľka Edita Kurellová

Prvácke aktivity v školskom klube

Tvorba v školskom klube u našich prváčikov sa naplno rozbehla a deti si stihli vyskúšať aktivity rôzneho druhu.

Nechýbala kreativita, rôzne kolektívne hry, ktoré ešte viac utužujú kolektív, športové aktivity, tréning predstavivosti až po dekorovanie triedy. V neposlednom rade si deti osvojovali udržiavanie poriadku a disciplíny.

Deťom patrí jedna veľká pochvala. ■

Turistický krúžok Baganča

V školskom roku 2023/2024 žiaci ZŠ Marianka sa opäť tešia turistickým vychádzkam. Záujmový krúžok BAGANČA prepája pohyb s pobytom v prírode za účelom rekreácie a spoznávania krás krajiny. Náplňou krúžku je zvýšenie fyzickej zdatnosti, spoznávanie turistických a historických

lokalít v blízkom okolí Bratislavy.

Vždy keď počasie dovoľí sa jednu sobotu v mesiaci túlime s našou BAGANČOU krásnou prírodou, kde sa zahráme rôzne hry, učíme sa v prírode orientovať. Spoznávať rastliny a iné krásy.

Prvý pobyt v prírode už máme za sebou. Krásne slnečné sobotné dopoludnie nás zaviedlo na strelnicu do Záhorskej Bystrice. Okrem hier a chutnej desiaty sme sa zoznámili s bývalými policajtmí, ktorí nám porozprávali čo to o ich práci. Spomienka na tento deň nám ostala aj v podobe fotografií. ■

Deň jablka

Vtento deň si žiaci našej školy pochutnali na zdravom jabĺčku, alebo z množstva dobrôt z nich. V triedach mali pani učiteľky pripravené rôzne zaujímavé aktivity, ktoré boli spojené s týmto zdravým ovocím. Žiaci sa dozvedeli veľa zaujímavých informácií o význame jablčka pre zdravie, spoznali viaceré odrody jablák... V našich končinách toto „najobyčajnejšie“ ovocie je oproti ostatnému ovociu často podceňované. No v skutočnosti je nad zlato. Ako hovorí stará ľudová múdrosť – Stačí jedno jablko denne a nebudete potrebovať lekára. Stoly sa od toľkých dobrôt prehýbali. **Ďakujeme všetkým za skvelé jabĺčkové pochutiny, ktoré ste pre našich žiakov pripravili.** ■

Jabĺčkové dobroty boli zo stolov rýchlo fuč

Účelové cvičenie žiakov 4. a 5. ročníka ZŠ

“

Cieľom tohto cvičenia bolo pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza.

Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Cieľom je aj formovanie vzťahu žiakov k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky... ■

Prechádzka lesom a cvičenie na lúke prospieva telu i duši

Návšteva žiakov na obecnom úrade

Žiaci 3. a 4. ročníka ZŠ navštívili v rámci vyučovania obecný úrad v Marianke.

Pani starostka Zuzana Iváková nás oboznámila s jeho fungovaním, ako funguje samospráva a jednotlivé oddelenia obecného úradu. Žiaci mali možnosť pozrieť si obecnú knižnicu, archív, kancelárie jednotlivých oddelení, „vyhlasovňu ozna-

mov“... Pani starostka nám ukázala aj poklady obce – v podobe mnohoročných obecných kroník a CO skladu s plynovými maskami. Diskusia prebiehala v spoločenskej sále, kde nás pani starostka oboznámila s prácou a právomocami starostu, obecného zastupiteľstva... Deti mali možnosť položiť jej otázky, na ktoré bezprostredne reagovala. Pani starostku veľmi potešila

horlivosť žiakov akou sa zapájali do diskusie. Na záver návštevy mali žiaci možnosť pozrieť si aj sobášnu sieň, kde boli odmenení za svoju aktivitu sladkosťami.

Cestou do školy sme si vypočuli z obecného rozhlasu aktuálne oznamy, ktoré načítali a nahrali naši žiaci. Pani starostka veľmi pekne Vám Ďakujeme. ■

Návštevy v triede 3.A

Ďakujeme! Tento mesiac sa nesie v znamení úcty k seniorom. Toto čarovné slovičko 25. októbra 2023 v 3.A znelo oveľa častejšie ako po iné dni. V tento deň sme privítali v triede medzi sebou mnohých starých rodičov, ktorí si našli čas a zavítali medzi nás. Strávili sme s nimi krásne chvíle na vyučovaní. Veľmi nás potešili aj tým, že sa ochotne zapojili aj do našich vyučovacích aktivít. Úsmevy na ich tvárach nám prezradili, že sa im medzi nami páčilo. Vyučovanie v 3.A v tento deň ubehlo veľmi rýchlo, poučne a zaujímavo... Ešte raz veľká vďaka všetkým starým, za to, že si našli čas a zavítali do našej triedy. Na záver sme sa s nimi rozlúčili a odovzdali im srdečne pripravené ďakovné listy. Tešíme sa zas niekedy na budúce! ■

Žiaci (Vaše vnúčence) z 3.A triedy

Starí rodičia si v triede medzi vnúčkami zaspomínali aj na svoje školské časy

Mesiace úcty k starším na našej škole

Posledný októbrový týždeň sa konali v jednotlivých triedach stretnutia so starými rodičmi v rámci Mesiaca úcty k starším. Deti privítali starých rodičov piesňami, básničkami, scénkami a tančekmi. Pekným programom si ich

učili, potešili a poďakovali sa za starostlivosť a lásku. Stretnutia boli spojené so zaujímavou aktivitou - vyrezávaním a dotváraním tekvic. Kreatívna práca detí a starých rodičov viedla k utužovaniu vzájomných vzťahov i radostnému prežíva-

niu spoločne strávených chvíľ so svojou babkou a dedkom. Výsledkom príjemných stretnutí bolo veľa pozitívnych zážitkov a krásne „tekvicové diela“, ktoré budú počas posledného októbrového víkendu vystavené v OC Zemplín. ■

Deň učeníých

Na podnet a prosbu našej štvrtáčky **Radky Peškovej** sme si v našej základnej škole zorganizovali a vopred dohodli „**DEŇ UČENÝCH**“.

Tento deň bol výnimočný tým, že **vyučovanie v piatok - 27. októbra - prebiehalo v „otočenom režime“** a síce tak, že niektorí žiaci sa stali učiteľmi a žiakmi sa stali učiteľmi a aj spolužiaci. Deti si vopred na vybraný predmet pripravili aktivity podľa svojho uváženia. Museli zapojiť svoju šikovnosť a kreativitu v spolupráci so svojimi spolužiakmi. K tejto úlohe pristúpili veľmi zodpovedne. Tento deň sa niesol aj v znamení „**HALLOWEENU**“ takže sme v ZŠ v jeden deň realizovali obe aktivity :)

A že to bol naozj zaujímavý deň - o tom svedčia priložené fotografie. ■

VOM

veselá olympiáda málotriedok

Dňa 26. júna 2023 bola naša škola organizátorom VOM. Na športovom zápelení sa zúčastnili školy: ZŠ Jablonové, ZŠ Malé Leváre, ZŠ Pernek a základná škola Marianka.

Pretekalo sa v 6 disciplínach: hod na cieľ, prekonávanie prekážok, skok do diaľky z miesta, švihadlo - preskok znožmo, penalta - kop na malú, či veľkú bránu, skákanie vo vreci. **Súťažilo sa tímovo**, vyhrala mala škola s najväčším počtom bodov. **Vítazom s počtom bodov 83 sa stala naša škola.** Nemalou mierou sa o to postarali žiaci, ktorí v jednotlivých disciplínach získali najvyšší počet bodov, boli to: **Viktória Froncová (4.A) a Matej Žú-**

bor (3.A). Atmosféra, počasie ako i zápolenie v duchu fair play sa nám vydarilo.

Ďakujeme obci Marianka za neskutočnú podporu a pomoc nielen pri organizácii ale i realizácii VOM. Pani starostka, pán Bubnič, ako i ostatní zamestnanci obce srdečne ĎAKUJEME. Poďakovanie patrí aj zúčastneným školám, ktorí sa na pokojnom priebehu spolupodieľali. Ďakujeme aj všetkým rodičom, ktorí nás prišli osobne podporiť, povzbudiť. Ďakujeme aj tým, ktorí pre deti poskytli občerstvenie v podobe skvelých koláčikov a iných dobrôt.

Zo srdca všetkým ĎAKUJEME.

Škola v prírode

Pondelok - príchod

Prvý deň sa niesol v znamení zabývania sa na izbách a spoznávanie okolia. Deti mali poobede animačný program, večer zakončili diskotékou. ■

Utorok

Druhý deň sme začali rannou rozvíčkou a behom v lese. Po raňajkách sme sa venovali školským povinnostiam. A potom nám vyšlo slniečko, tak sme sa vybrali na túru do lesa. Po turistike sme objavovali

Cesta býva vždy zábavná, preto nám aj dobre a rýchlo "ubehla"

krásy lúky, ktorá sa nachádzala za našim penziónom. Včerajšie mraky nám

zakrývali výhľad na tatranské štíty, dnes sa ukázali v plnej kráse. ■

Streda - Kežmarok

Prvý výlet ktorý sme absolvovali bol na Kežmarský hrad. Prešli sme námestím a zúčastnili sa prehliadky Kežmarského hradu. Pani sprievodkyňa nás previedla zákutiami hradu a porozprávala nám rôzne zaujímavosti.

Večer niektoré deti preukázali svoju statočnosť pri nočnom pochode, kde museli rozlúštiť tajničku aby našli poklad. ■

Štvrtok

Druhý výlet ktorý nás čakal bol na Štrbské pleso.

Zubačkou sme sa vyviezli na Štrbské pleso, kde sme dali prechádzku okolo celého plesa a boli sme sa pozrieť aj pri známom a v Tatrách ikonickom skokanskom lyžiarskom mostíku. ■

Piatok

Školu v prírode sme ukončili vyhodnotením celého týždňa plného dobrodružstva, učenia a vzájomného priblíženia sa k prírode. Rozdali sme ceny za čistotu, správanie, odvahu či prekonanie strachu a ďalšie... Ďakujeme všetkým za nezabudnuteľný týždeň a tešíme sa na ďalšie dobrodružstvá. ■

Koncoročný výlet - Hrad Devín

Dňa 20. júna 2023, týždeň pred koncom školského roka, boli žiaci druhého, tretieho a štvrtého ročníka na koncoročnom výlete.

Plavili sa na lodi riekou Dunaj až k zrúcanine hradu Devín. Pozreli si areál hradu ako i jednotlivé expozície.

V čase rozchodu mali žiaci možnosť nakúpiť si na hrade rôzne drobné suveníry, prípadne darček pre rodičov.

Beseda s pani spisovateľkou Dankou

Pri príležitosti „Marec - mesiac knihy“ sa dňa 28. marca uskutočnila beseda so **spisovateľkou z nášho regiónu - Dankou Hlavatou**. Pani spisovateľka nás oboznámila so svojou tvorbou pre deti a dospelých. Spolu vydala už viac ako 60 kníh. Oboznámila deti s námetmi jej kníh, aj o tom, ako a kde čerpá inšpiráciu k písaniu.

Porozprávala nám o svojej minulosti, kedy pôsobila v televízii RTVS, o reláciách, ktoré v televízii viedla, resp. na ktorých spolupracovala. Ukázala nám aj svoje výtvarné diela. Maľovaniu a tvorbe v tomto smere sa venuje v rámci relaxu. Deti zasypali pani spisovateľku zaujímavými otázkami, či už z jej spisovateľskej činnosti

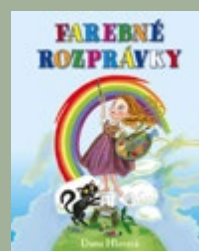
alebo súkromia, na ktoré boli zvedavé a ona na nich s trpezlivosťou odpovedala.

V rámci tohto dňa sme navštívili aj našu **obecnú ľudovú knižnicu**, kde nás **pani knihovníčka Radačovská** oboznámila s chodom knižnice a deti mali možnosť pozrieť si rôzne knihy.

“

Sme vďační, že si pani spisovateľka našla čas a umožnila nám stretnutie s ňou. Ďakujeme za príjemný kultúrny a umelecký zážitok.

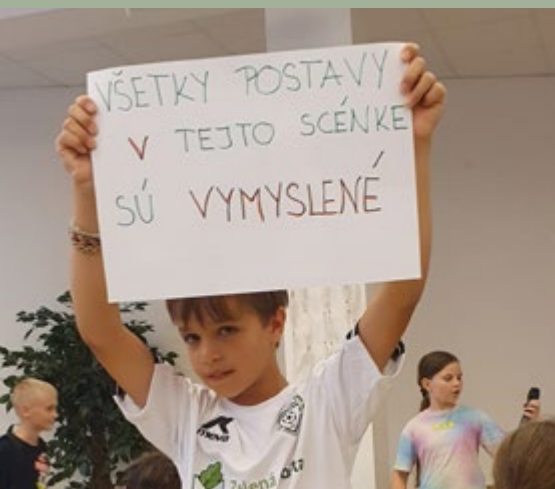
Slávnostná školská akadémia

V stredu 28. júna 2023 žiaci Základnej školy v Marianke spolu s pedagogickými zamestnancami pripravili pri príležitosti ukončenia školského roka - **Slávnostnú školskú akadémiu**. Program bol naozaj pestrý, od hudobno-tanečných vystúpení, recitácií, až po divadielka. Atmosféra bola príjemná a žiaci boli odmeňovaní búrlivým potleskom.

Súčasťou akadémie bolo aj ocenenie žiakov, ktorí boli niečím počas školského roka niečím výnimoční. Ocenené boli ich výborné výchovno-vzdelávacie výsledky, vzorné správanie, reprezentácia školy v športe a v recitačnej súťaži, práca v triednej samospráve, pomoc spolužiakom, vzájomný rešpekt alebo priateľstvo. Pani starostka im odovzdala vecnú odmenu v podobe

detskej spoločenskej hry. Obci ďakujeme za podanú pomocnú ruku pri príprave akadémie. Rodičom za hojnú účasť a podporu vystupujúcich potleskom.

Po ukončení akadémie sa uskutočnil malý neformálny banket, ktorý zabezpečili rodičia koláčikmi a inými dobrotami. Ešte raz všetkým srdečná vďaka. ■

Danka a Janka divadlili

Jedna bodka, dve bodky, sú tu sestry DVOJBODKY. Žiaci si 30. marca 2023 užili divadlo Danka a Janka v spoločenskej sále obecného úradu. Počas predstave-

nia sa stretli s Dankou a jej sestrou Jankou, ich bratom Miškom, či strašidlom Gevenduchou. Herci aktívne zapájali deti do predstavenia. Deťom sa veľmi tento

interaktívny spôsob predstavenia páčil, zaspievali si, zatancovali a zahrli na pódiu. Ďakujeme obci za poskytnutie spoločenskej sály a pani Valentovej za jej prípravu. ■

Do predstavenia sa zapojili aj žiaci

Veselé divadielko sledovali so záujmom malí aj veľkí

MDD

Vo štvrtok 1. júna - si deti užívali športové zápolenie a iné zábavné aktivity, pretože mali svoj veľký „detský deň“. V kalendári svietil tento dátum ako MDD. Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomohli zrealizovať a spríjemniť tento deň všetkým deťom školy. ■

Turnajové zápolenie

Dňa 27. júna sa uskutočnil mini turnaj vo futbale a vybíjanej. Žiaci 2. až 4. ročníka súťažili medzi sebou.

Vo vybíjanej zvíťazili žiaci 4.A a vo futbale prekvapivo žiaci 2.A. ■

Ako si žijú naši seniori

Náš život je krátky ako iskra:
zanechajme stopu na tomto svete
tým, že urobíme šťastným seba
a ľudí v našom okolí. Ak to človeku
dovoľuje jeho zdravotný stav,
treba sa hýbať, športovať, chodiť
aspoň na dlhé prechádzky, byť
vonku na čerstvom vzduchu. Keď
človeku zlenivejú nohy, nehýbe sa,
nič nerobí, začne rozmýšľať sám
nad sebou, hľadať na sebe
choroby, mozog mu zlenivie,
začne mu odumierať.

Do tanca i na počúvanie

U susedov vo Vyskej pri Morave na kultúrnom podujatí - Ženský chmat

So spomienkami na vydarené výlety do Skalice, slobodného kráľovského mesta, kúpeľného mesta Smrdáky čo boli naše koncoročné aktivity, sme sa prehupli do roku 2023.

Činnosť ZO JDS Marianka sa oživila okrem pravidelných stretnutí pri kávičke o akcie až v posledných mesiacoch roku 2022. Aká je to pararela s vydaním Mariatálu...

To, čo nám vyšlo a nevyšlo z našich plánov v roku 2022 sme si pripomenuli na výročnej členskej schôdzi 28. februára 2023, kde sme si aj zhodnotili stav členskej základne, schválili plán činnosti, základné dokumenty organizácie spolu so schválením členov výboru ZO a revíznej komisie organizácie. Pri tom sa natíska myšlienka, že všetci na svete sa vzájomne potrebujeme a prežijeme, ak silní budú pomáhať slabším.

Náš život je krátky ako iskra: nechajme stopu na tomto svete tým, že urobíme šťastným seba a ľudí

Počtom členov sme na túto obec a počet seniorov v nej žijúcich veľmi malá organizácia. Máme záujem o príchod seniorov každého veku a veľmi uvítame aj príchod mladších ročníkov dôchodcov.

v našom okolí. Ak to človeku dovoľuje jeho zdravotný stav, treba sa hýbať, športovať, chodiť aspoň na dlhé prechádzky, byť vonku na čerstvom vzduchu. Keď človeku zlenivejú nohy, nehýbe sa, nič nerobí, začne rozmýšľať sám nad sebou, hľadať na

sebe choroby, mozog mu zlenivie, začne mu odumierať. Rozhodne treba ostať aktívny, neopúšťať sa, nepremýšľať veľa nad svojimi problémami, veď kto z nás ich nemá.

Pred pol rokom som sa po ukončení

Pri príležitosti mesiaca úcty k starším sa stretli seniori v spoločenskej sále obecného úradu

aktívnej práce vo svojej obci stala členkou a hneď aj predsedníčkou ZO JDS. Urobila som tak po debatách s ľuďmi zo svojho okolia a vlastného presvedčenia pomáhať ľuďom v seniorskom veku pri skvalitnení ich života, a to zabezpečovaním spoločenského, športového a kultúrneho využitia. Mám záujem o vykonávanie práce v prospech ZO JDS v priateľskom duchu, aby sme sa na spoločné stretnutia tešili a práca nás bavila. Prajem si, aby ľudia k sebe našli znovu cestu, lebo táto naša spoločnosť je v poslednom období strašne rozpoltená. Myslím, že o mojich pohnútkach už bolo dosť, ideme načrieť do iného súdka.

Po skončení karantény a obdobia nečinnosti sa rozbehla bohatšia činnosť vrátane spoločenských stretnutí k rôznym udalostiam (Deň matiek, Deň rodiny, Deň úcty k starším, Mikulášske posedenia a ďalšie). Do povedomia sa nám dostávajú u seniorov obľúbené RLP, ale aj vo vlastnej réžii zorganizované ozdravné pobyty, napr. seniori z Marianky v Hokovciach, Luhačoviciach.

Pandémia zabrzдила predošlé aktívne roky a to aj úbytkom členov členskej základne ako aj pomalším rozbehom jednotlivých podujatí aj z dôvodu obáv seniorov o svoje zdravie. Z obdobia, kedy sme sa nemohli stretávať a žili sme len vo svojej domácej bubline, sa pomaličky začínajú rozbiehať.

Pretože naša organizácia je pomerne mladá – vznikla v roku 2019, účasťou na akciách iných organizácií v okrese sa nechávame inšpirovať na plánovanie vlastných akcií. Z tých, čo sa nám veľmi páčili spomeniem:

21. februára 2023 sme sa zúčastnili tradičnej akcie Ženský chmat (po našom pochovávanie basy) vo Vyskej pri Morave v počte 23 členov. Akcia Ženský chmat bola výborne pripravená, s výbornou hudbou, občerstvením, tombolou a neprekonateľným zážitkom z pochovávanie basy, ktorého tradícia sa vo Vyskej pri Morave traduje od roku 1908. Veľmi nás potešilo naše garde v osobe pani starostky pani

Ivákovej Pírovej a poslanca OÚ pána Bubniča, ktorí si pre nás prichystali aj malé milé prekvapenie. Nech sa z toho stane pre nás tradícia, budeme si to nesmierne vážiť.

7. mája 2023 výlet do Lanžhota v susednej Českej republike.

A tu je krátke vyjadrenie členky ZO na akciu 7. mája 2023, zúčastnilo sa jej 23 seniorov.

„Klub dôchodcov v Marianke zorganizoval pekný výlet na Moravu do Lanžhota. Bolo to milé posedenie i keď bolo chladno. Do tanca aj na počúvanie hrala známa záhorácka kapela Záhorienka. Program spestrili krásnymi ľudovými pesničkami manželia Osičkovci, sólisti z Moravanky. Nechýbalo ani pohostenie: typické a tradičné u Osičkovcov – rezeň a zemiakový šalát.“ Bola to veľmi pekná akcia, radi na ňu spomíname.

Na Okresných športových hrách v Malackách 4. júla 2023 sa zúčastnilo „až“ osem našich seniorov – športovcov plus jeden rozhodca. Pani Olinka Slezáková v hode valčekom obsadila 3. miesto, takže sme neodišli naprázdno, ale vďaka patrí všetkým súťažiacim, že sa aktívne zapojili.

Kto mal chuť a silu prišiel si „zamať“ po dva razy do savany vo farskej záhrade, za čo nám osobne poďakoval páter Michal, generálny predstavený bratov Tešiteľov. Sily sme si doplnili parádnu grilovačkou a super občerstvením.

Do akcie Deň rodiny 9. septembra 2023 sme sa aktívne podieľali na organizácii obnovené akcie Mariánsky havko.

1. októbra 2023 za výdatnej pomoci OÚ a pani starostky, 13 našich členov si vychutnalo divadelné predstavenie DS Šáchor v Zohore s názvom čisto záhoráckym „Kurníkšopa“.

Podľa vyjadrenia niektorých zúčastnených sme boli najlepšie sa zabávajúca partia.

4. októbra 2023 už druhý rok sme išli na Franckovu zábavu do Rohožníka, ktorá je tradíciou v okrese Malacky pre seniorov. Účasť je celkom slušná, priemerne 230 baviacich sa seniorov okresu.

11. októbra 2023 v réžii obecného úradu sa konalo posedenie seniorov nad 70 rokov v rámci Mesiaca k úcty k starším. Príspevkom našej organizácie pre každého, kto prišiel bol kalendár na rok 2024 s vyše 100-ročným pohľadom na Marianku.

Už sa tešíme na naše ďalšie aktivity a samospráve v našej obci úprimne ďakujeme za všestrannú podporu, dotáciu nášho rozpočtu, pretože všetko sa dá urobiť, ak to človek robí s láskou.

A problémy? V Marianke nám robí najväčšie problémy získanie priestorov na pravidelné spoločné stretávanie sa. Je lepšie mať taký „domovský priestor“, na ktorý si seniori

V Lanžhote do tanca hrala obľúbená Záhorienka

zvyknú. Potom sa dá lepšie plánovať celoročná priebežná záujmová činnosť. A to bol aj hlavný dôvod nespĺnenia minuloročných plánov, tohtoročných a bude tým ovplyvnený aj plán činnosti na rok 2024.

Naša organizácia v obci sa radí medzi tie menšie. Uvítame príchod seniorov každého veku.

Verím, že je to iba prechodný jav

Výlety seniorov vždy správdza dobrá nálada

Milí Mariančania, dovoľte mi podeliť sa s Vami o moje prvé dojmy zo vstupu do JDS v Marianke. Asi na začiatok by som mala povedať, že som pred 3 rokmi bola pri zakladaní Občianskeho združenia U3V (Univerzity tretieho veku) pri Ekonomickej univerzite v Petržalke. Pracovala som ako tajomníčka vo výbore, kde som mala na starosti ekonomiku. Zúčastnila som sa aj práce na dvoch projektoch, ktoré boli financované Magistrátom Hlavného mesta Bratislavy. Zamerané boli najmä na skvalitnenie prežitia voľného času seniorov. Je však pravdou, že EU poskytuje veľmi kvalitný štúdiálny program pre seniorov, ktorého sa môže zúčastniť každý, kto chce. Potrebuje však zaplatiť určitý poplatok a vedieť sa dopraviť do Petržalky. Štúdiijných odborov Univerzity tretieho veku sa zúčastňujú aj seniori z Marianky. Ale tých je len niekoľko. A ja som si čoraz viac uvedomovala, že nie som doma v Petržalke ale v Marianke. Stále mi vrtalo v hlave, že veď iste aj seniori v Marianke niečo spoločne podnikajú, stretávajú sa. Moje rozhodnutie padlo tento rok, keď starostka pani Zuzka Iváková zorganizovala stretnutie se-

niorov. A seniorov prišlo viac ako 100. „To už je potenciál s ktorým sa dá niečo robiť“, pomyslela som si. A tak som si zistila, kde a ako sa seniori stretávajú a čo robia. Bola som veľmi prekvapená, že ma veľmi milo medzi sebou prijali. Zistila som, že majú aj pomerne bohatý program, ktorý si organizujú a ktorého sa aj zúčastňujú. Jedným z krásnych výstupov práce seniorov v JDS Marianka je aj krásny nástenný kalendár na rok 2024. Aby som nebola len taká pozitívna, ako nový člen je to normálne, zistila som aj iné veci. Základňa JDS Marianka má asi 37 členov, z toho sa pravidelne stretáva asi dvadsiatka. Započula som, že seniorov môže byť v Marianke aj viac ako 300. Čo povie, nie je to málo? Teraz sa stretávame poväčšine v hostinci U Zeleného stromu. Je to na škodu veci. Bolo by dobré osloviť všetkých seniorov v Marianke. Zistiť ich vek, potreby, záľuby. Rozdeliť ich do skupín, dohodnúť vedúceho skupiny a začať. Takto bez akýchkoľvek prostriedkov by mohli vzniknúť skupiny: krátke turistické prechádzky v prírode, prechádzky s paličkami, spievanie piesní, čítanie z knihy. Počas pekných dní sa tieto ak-

tivity dajú robiť v prírode, napríklad pri futbalovom ihrisku (miestny amfiteáter). Ale v každom prípade by mali mať seniori dôstojné miesto na stretávanie sa aj v budove. A to je hlavnou prioritou: zahájiť stretnutie s predstaviteľmi obce a spolu hľadať možnosti. A teda už len na záver chcem vyzdvihnúť prácu najmä pani predsedníčky JDS, ktorá neúnavne organizuje rôzne kvalitné podujatia, ale účasť z celého počtu seniorov Marianky je dosť malá. Ďalším neskutočným momentom je kontakt. Jeden o druhom vie, a ak by sa stalo niekomu niečo zlé, vieme si pomôcť.

Milí mariánski seniori, nikde nie je napísané, že jeseň života máte stráviť sami pozeraním televízie alebo počúvaním rádia. Jeseň života môžete stráviť aj s množstvom nových zážitkov v kolektíve rovesníkov, ktoré Vám chce ponúknuť JDS Marianka a preto by ste nemali váhať, zobrať aj suseda a mali by ste rozšíriť naše rady.

S pozdravom nová členka
Zdenka Augustinová

a časom prídu dôchodcovia na to, že robiť s kolektívom a pre kolektív ich chytiť za srdce a rozšíria naše rady.

A na záver použijem jeden výrok: „Byť seniorom nie je zásluha, ani prednosť. Ale byť príjemným seniorom, dobrým človekom je umenie“.

Elena Čilijaková
predsedníčka ZO JDS na Slovensku
Marianka

Na okresných hrách seniorov v Malackách, obsadila pani Olinka v hode valčekom 3. miesto

Športový rok 2023

Úvodom by som chcel využiť tento priestor a poďakovať sa obci v zastúpení pani starostkou Zuzkou Ivákovou Pírovou, za podporu a fantastickú spoluprácu. Finalizáciou športového areálu do konečnej podoby je obecný športový areál pripravený zabezpečiť úlohu multišportového a bezpečného využitia. Okrem iného, osadené boli vyššie ochranné siete v okolí multifunkčného ihriska za účelom ochrany bezpečia našich najmenších. Rekonštrukciou amfiteátru a hľadiskových lavičiek dostal športový areál ešte krajší šat pre spoločné trávenie voľných kultúrno-športových chvíľ.

Aj ostatný kalendárny rok bol športovo, pohybovo a kultúrne veľmi bohatý. Obec v spoluprácu s obecným športovým klubom organizovali množstvo úspešných akcií. Jarné mesiace boli ešte v znamení rekonštrukčných prác a príslušenstva areálu aby sme si mohli naplno užít letné a jesenné obdobie. Na svoje si prišli všetky vekové kategórie od tých najmladších až po seniorov.

Veľmi nás teší veľký záujem našich najmenších futbalistov. Naša futbalová mládež, pod vedením trénera Mária Bubniča a jeho asistenta Ľuboša Muškáta, vyhrala hneď januároví turnaj v Záhorskej Bystrici, kde postupne zdolala okrem domácej Záhorskej Bystrice aj súperov z Lamača a Dúbravky. Tento fan-

tastický kolektív neustále napreduje a dosahuje skvelé výkony. Za ostatný rok urobili významné pokroky a naháňajú súperom strach. Odohrali množstvo napínavých zápasov a turnajov. V letných mesiacoch absolvovali tradičné letné futbalové kempy s množstvom športových akcií. Počas kempu si okrem športových a pohy-

bových činností, vypočuli aj športové rady od osobností ako bývalý futbalový reprezentant Ján Kozák, alebo majsterka sveta vo footgolfe Slovenka Lucia Čermáková. Svoje športové skúsenosti im odovzdali aj ďalšie úspešné osobnosti slovenského športu ako futbalová legenda Dušan Tittel.

Pravidelne trénujúci kolektív „Old boys“ OŠK Marianka sa taktiež zúčastnil na niekoľkých turnajoch. Priblížiť by sme však chceli hlavne 19. ročník tradičného Kaiser Mariatal Cup 2023 konajúci sa v septembri v športovom areály v Marianke. Zúčastnení súperu budili rešpekt. Víťazom sa stal ŠK Slovan Bratislava, Druhí skončila FC Engerau Petržalka. Tretiu priečku obsadili futbalisti bývalej Červenej hviezdy Bratislava

a naši old boys skončili po ťažkých a tesných súbojoch na štvrtom mieste. Turnaju sa zúčastnili významné futbalové legendy, ako Ivan Hrdlička, Dušan Tittel a ďalší.

Tradičná akcia „Jánske ohne“, bola oficiálnym otvorením multifunkčného ihriska, kde pani starostka za účasti hostí starostu Záhorskej bystrice pána Krúpu a pána Ladislava Jurkemika tzv. „skolaudovala“ multifunkčné ihrisko. Ďalšími vzácnymi hosťami boli majsterky Slovenska volejbalistky Slávie UK Bratislava, ktoré

následne odohrali svoj exhibičný zápas a tenisová legenda z Brazílie Oclandio P. Siqueira.

Nemenej vydarenou akciou bol „Deň rodiny“ organizovaný obcou, kde sme okrem súťaže o najkrajšieho a najšikovnejšieho hávka, videli množstvo napínavých športových súbojov. O poháre sa bojovalo v tenise a minifutbale v prenosnej mini aréne s rozmermi 6x9 metrov. Aréna sa zapáchala deckám a plánujeme obdobnú arénu obstarat'. Aréna je atraktívna pre jej dynamiku. Futbal

2 na 2 vyžaduje neustálu aktivitu a nasadenie. Arénu sme mali doposiaľ v prenájme a bola umiestnená v športovom areály a na námestí.

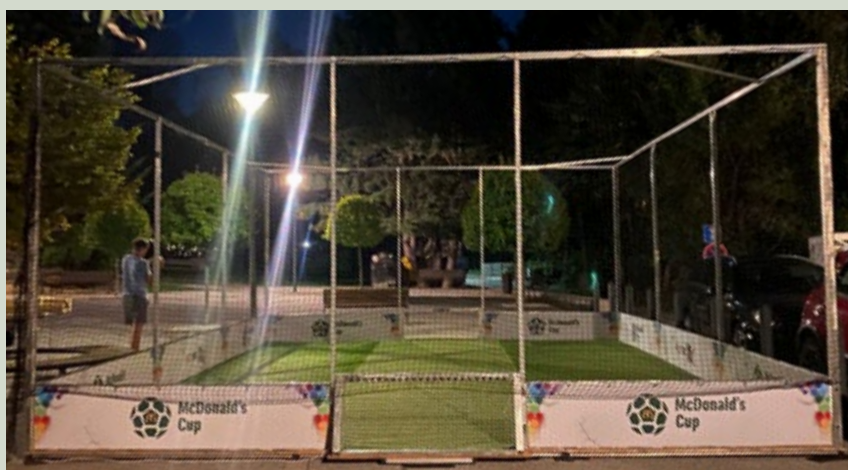
Touto cestou by sme chceli osloviť záujemcov o športové aktivity rôzneho druhu ako je tenis, volejbal, nohejbal, bedminton, ale aj o iné spoločenské aktivity, že areál obecného športového klubu je k dispozícii pre všetkých Mariančanov bez rozdielu veku a pohlavia. Obecný športový klub Marianka ďakuje všetkým priaznivcom, podporovateľom a celej športovej rodine a praje všet-

kým čitateľom Mariatálu príjemné, pokojné a čarovné prežitie vianoč-

ných sviatkov a šťastný nový rok. ■

Lukáš Dubovský, Mário Bubnič

Fotografie: Ivan Paška st.

Významná udalosť

V baníckej histórii bolo
od nepamäti zvykom,
že banské diela a hlavne
štôlne boli pomenované po
panovníkoch, donoroch, ma-
jiteľoch baní, ich rodinných
príslušníkov a v neposlednom
rade aj menami svätých.

V baníckej histórii obce

Nebolo tomu ináč ani v Marianke, vtedajšom Mariatáli! Pripomeňme si túto významnú udalosť, ktorá sa konala **29. júna 1860** tak, ako ju podrobne opísali noviny **Presburger Zeitung** z **10. júla 1860**, č. 157 v preklade príspevku od R. Povodu:

Ako doplnenie našej krátkej správy, publikovanej v č. 148 v Presburger Zeitung, týkajúcej a vysvätenie 5 nových bridlicových štôlní v Mariatáli Vám prinášame dodatočne veľmi zaujímavé detaily.

29. júna tohto roku sa konala slávnosť pokrstenia spomínaných 5 nových štôlní a prebiehala takto:

O 12. hodine na obed sa vydal sprievod zamestnancov bridlicovej bane, vystrojených v baníckych uniformách, s baníckymi lampami, na cestu do tamojšieho farského kostola, aby vyzdvihol veľacteného pána farára Jozefa Geigera, ktorý mal viesť túto slávnosť, spolu s s troma ďalšími duchovnými.

Od kostola sa vydal sprievod vo forme procesie, so zástavami, hudbou a spevom k bani, kde sa vysvätenie konalo. Duchovní, spolu s vedúcimi bane a takisto aj s ostatnými pozvanými hosťami sfárali do bane, ktorá bola prekvapivo brilantne osvetlená banskými lampami a fackami. Na povrchu boli všetky banské budovy a vchody do štôlní vyzdobené zelenými rastlinami a kvetmi.

Cirkevné ceremónie prebiehali za zvukov hudby a slávnostných sálv. Prvá zo štôlní bola pokrstená „**Pauline**“, menom manželky vrchného inžiniera, pani Pavlíny Henoch. Po akte posvätenia predniesol pán vrchný inžinier krásny príhovor, ktorého hlavným bodom bolo pranie šťastia tomuto podniku. Na záver vyzval na zvolanie 100 krát „Vivat“.

Za rovnakých ceremónií bola druhá štôlna pokrstená menom „**Eugen**“, podľa Eugena v. Bontoux, tretia ako „**Gabriele**“, podľa kontesy Gabriele de Pálffy – Daun, štvrtá „**Sidónia**“ podľa jej excelencie, pani

grófký Sidónie Pálffy – Daun a piata, ako „**Cecília**“ podľa manželky pána v. Bontoux.

O piatej hodine večer sa konala veľká večera pre pozvaných hostí, pri ktorej im hrala hudba stupavských muzikantov. Pre baníkov bol pripravený tanečný parket a okrem toho boli aj štedro pohostení na náklady spoločnosti.

Z blízka aj z ďaleka prišlo do Mariatálu množstvo divákov, aby sa zúčastnili tejto zriedkavej slávnosti, ktorá sa skončila až po polnoci.

Pri príležitosti tejto slávnosti prinášame geografický prehľad o mariatálskych bridlicových baniach. Už v minulosti sa tu v malom prevádzkovalo dobývanie kameňa v lomoch. Bola založená aj šachta, tá ale musela byť zatvorená, keďže presakujúca voda zničila toto namáhavé úsilie a šachtu zatopila. Podnikatelia, ktorí do projektu vložili svoj kapitál, prišli o všetky peniaze.

Úplne iné je to teraz, keď sú vo vedení schopní a skúsení odborníci. Pre orientáciu láskavého čitateľa nech mi je dovolené predniesť pár slov o polohe a fungovaní tejto bridlicovej továrne:

Ložisko hlinitej bridlice v Mariatáli je najjužnejším výbežkom pieskovcových a bridlicových pohorí rakúskeho Sliezska a Moravy, ktorý a končí sa medzi Bystricou a Lamačom v blízkosti železnice. Vrstvy hlinitej bridlice, nachádzajúcej sa v pieskovci v Sliezsku majú hrúbku len 1 a pol palca zatiaľ čo tie medzi Pajštúnom a Mariatálom sa už našli vrstvy hrubé aj 27 palcov a zatiaľ nie sú žiadne náznaky, že by malo byť ložisko vyčerpané.

Hlavný riaditeľ južnej železnice, pán Eugen v. Bontoux sa postavil na čelo podniku a správne si spočítal, že baňa v blízkosti Bratislavy, Viedne, Pešti atď., rovnako ako aj železnice, fungujúca vo väčšom rozsahu, každopádne musí byť priniesť veľký úžitok. Spolu s nie-

koľkými priateľmi prevzal tieto bane, ktoré sa nachádzajú v majetkoch kniežaťa Schwarzenberga a grófa Pálffy – Dauna, na vlastné náklady do 25-ročnej držby a s vynaložením vysokých nákladov začal 15. decembra 1859 ťažiť bridlicu.

Už po krátkom čase sa ukázali prvé výsledky: Ťaží sa bridlica, ktorá kvalitou a krásou farby prekonáva moravsko-sliezsku a v každom ohľade dokáže byť konkurencieschopná aj voči tým zahraničným.

Vzhľadom na ľahkosť a výnosnosť ťažby nechal pán Eugen v. Bontoux, ktorý má každopádne najväčšie zásluhy v tomto podniku, pod technickým vedením v baníctve skúseného a schopného vrchného inžiniera pána Henocha, zriadiť 1. mája 1860 päť nových štôlní a postaviť k nim pre obsluhu potrebné hospodárske budovy.

Výsledok zriadenia týchto štôlní je už teraz viditeľný, v súčasnosti 180 zamestnancov vyrobí denne 12000 bridlicových tabuliek. Pán v. Bontoux, ktorého energia, ako vidno z uvedeného, je veľmi chvátyhodná, chce ešte v priebehu tohto roku dosiahnuť so štvornásobnou pracovnou silou produkciu 50000 tabuliek denne.

Prevoláme tomuto podniku srdečné banícke „Zdar Boh“ a budeme o ďalšom pokroku tejto spoločnosti v našich novinách čas od času prinášať ďalšie správy. ■

Pripravil: Jozef Král, Marianka

10 rokov expozície

Výbudovaním portálu, pred vstupnou pivnicou vedúcou do Bridlicovej štôlne v Marianskom údolí, vytvorili v roku 2014 členovia Spolku Permon Marianka priestor pre Miniexpozíciu ťažby a spracovania bridlice v Marianke – najmenšiu banskú expozíciu na Slovensku. V nej návštevníkom prezentujú už 10 rokov významné obdobie baníckej histórie obce Marianka.

*Požehnanie portálu Bridlicovej štôlne v roku 2014
(foto: Elena Bachledová)*

ťažby a spracovania bridlice v Marianke

Výroba bridlicového srdiečka na pákových
nožniciach v Miniexpozícii
(foto: Roman Lehotský)

Návštevníci so sprievodcom v Miniexpozícii (foto: Ivan Paška)

V priebehu mesiacov apríl – jún 2014 boli zrealizované zemné práce a počas mája sa uskutočnila výstavba portálu. Následne bolo v interiéri nainštalované zábradlie. Dňa 28. júna 2014 sa uskutočnilo požehnanie nového vstupného portálu Bridlicovej štôlne biskupom Mons. Františkom Rábekom. Od tohto dátumu sa začalo v Miniexpozícii so sprevádzaním. Ročne Miniexpozíciu navštívi približne 800 – 900 návštevníkov.

V Miniexpozícii sú umiestnené viaceré exponáty. Mapa Bridlicovej štôlne, fotografie z neprístupnej zatopenej Bridlicovej štôlne, fotografie s výrobkami z bridlice, tabule s obrázkami dokumentujúcimi ťažbu bridlice v Šifrovej jame a jej spracovanie.

Tabuľa venovaná zakladateľovi a majiteľovi fabriky Paulovi Eugèneovi Bontouxovi, tabuľa s dobovými pohľadnicami z rokov 1905 – 1910 a tabuľa s ukážkami skamenelín v bridlici. Na zemi sú položené veľké bridlicové tabule, z ktorých sa vyrábali v Marianke biliardové, ruletové a krajčírské stoly a ukážky strešnej bridlicovej krytiny. V rohu je postavený drevený klát s tzv. pokrývačskou lavičkou. V Miniexpozícii si môžete vyskúšať písanie griflíkom na školskú bridlicovú tabuľku, sprievodcovia vám ukážu osekávanie bridlice pokrývačským kladivom, výrobu bridlicových srdiečok ručným alebo pákovým nožnicami a príležitostne aj prehrávanie šelakových platní, na kľukovom, takmer 100-ročnom gramofóne, ktoré sú vyrobené z bridlicovej múčky.

V roku 2017 bola Miniexpozícia pod registračným číslom ZPM/8/2016 zaradená do Adresára evidovaných múzejných zariadení na Slovensku, ktorý vedie Slovenské národné múzeum.

Miniexpozícia je okrem plánovaných podujatí (napr. Otvorenie sezóny Miniexpozície, Noc múzeí a galérií, Svätobarborský sprievod) otvorená od mája do začiatku novembra každú druhú nedeľu. Presné termíny a časy otvorenia pre verejnosť sú uvedené na webovej stránke www.marianka.eu, facebookovej stránke www.facebook.com/bridlica. Ucelené skupiny návštevníkov si môžu návštevu vopred dohodnúť e-mailom na spm@marianka.eu.

Roman Lehotský
predseda Spolku Permon Marianka

Rok 2023 bol pre Spolok Permon Marianka rokom spolupráce

Rok 2023 bol pre občianske združenie Spolok Permon Marianka výnimočný predovšetkým v pokračovaní, ale aj nadväzovaní novej, spolupráce s rôznymi organizáciami a inštitúciami.

Dňa 20. januára sme v Marianke privítali dvoch španielskych odborníkov na bridlicu, profeso-

ra Univerzity v Oviede Victoria Cárdenesa Van den Eynde a riaditeľa firmy Be Natural Juliana Calvu, ktorá v Španielsku ťaží a spracováva bridlicu. Spolok Permon Marianka pre nich pripravil zaujímavý program, ktorého súčasťou bolo aj prijatie generálnym riaditeľom Ústavu vied o Zemi SAV Jánom Madarásom a starostkou obce Marianka Zuzanou

Ivákovou. Ambíciou našich španielskych hostí je vybudovať Španielsku celosvetové múzeum bridlice a marianska bridlica a obec Marianka v ňom budú mať určite svoje miesto.

Zástupcovia Spolku Permon Marianka absolvovali dňa 15. marca až dve stretnutia. Prvé bolo so starostkou obce Marianka Zuzanou

nou Ivákovou a druhé s predse-
dom Cechu strechárov Slovenska
Eduardom Jamrichom. Cieľom
oboch stretnutí bolo prerokovať
možnosti vzájomnej spolupráce.

Na slávnostnom jubilejnom 10.
„Otvorení sezóny Miniexpozície
ťažby a spracovania bridlice v Ma-
rianke“ dňa 16. apríla vystúpil s prí-
hovorom aj člen výkonného výbor
u Združenia baníckych spolkov
a cechov Slovenska Jirko Vitáloš.
Súčasťou tohto podujatia bola
komentovaná výstava minerálov
a hornín.

Počas riadneho zasadnutia pred-
stavenstva Slovenskej banskej
komory v Bratislave dňa 3. mája
sme dostali možnosť predstaviť
účastníkom históriu ťažby a sprac-
ovania bridlice v Marianke a ak-
tivity Spolku Permon Marianka.
Prezentáciu pripravil a odprez-
entoval predseda spolku Roman
Lehotský.

Už po ôsmykrát zorganizoval
Spolok Permon Marianka, v spo-
lupráci so Spolkom pre montánny
výskum a Slovenským národným
múzeom, dňa 13. mája podujatie
„Noc múzeí a galérií“. V priestore
Miniexpozície návštevníkov naj-
viac zaujali svetielkujúce mine-
rály, historické banské lampy
a možnosť vyskúšať si orezávať
bridlicu či písať griflíkom na škol-
skú písaciu bridlicovú tabuľku.

Naši priatelia z občianskeho zdru-
ženia Pernecké ONÉ zorganizova-

Noc múzeí a galérií v Marianke (foto: Ivan Paška)

Španielski odborníci na bridlicu u starostky Marianky (foto: Ivan Paška)

Otvorenie sezóny Miniexpozície (foto: Ivan Paška)

li dňa 27. mája v Starom lome
v Perneku „Otvorenie turistickej
sezóny“. Bridlicu a banícke tradície
obce Marianka na podujatí za náš
spolok odprezentoval Marián Pav-
lovič.

Dňa 3. júna sa uskutočnil v Ma-
rianke 1. ročník „Dňa bridlice“. Podujatie, ktoré organizoval Spo-
lok Permon Marianka s obcou
Marianka a uskutočnilo sa súbež-
ne s „Dňom detí“, otvorila starost-
ka obce Marianka Zuzana Iváková.
Spoluorganizátormi tohto podu-
jatia, jediného svojho druhu na
Slovensku, boli Geopark Malé
Karpáty, Geopark Krajina bŕidlice
– Historicko-hornický spolek v Od-
rách a CHKO Malé Karpáty. Part-
nerom podujatia bol Cech stre-
chárov Slovenska. Návštevníci si
mohli vystrihnúť srdiečko z bridlice
na pákových alebo ručných nož-
niciach, pozrieť si vzorky hornín,
minerálov a skamenelín a niečo
sa o nich dozvedieť, hádať názvy
a vek banských lúč, maľovať na
bridlicu, hľadať drahé kamene ale-
bo si vyskúšať rýžovanie zlata.

Miniexpozíciu ťažby a spracova-

nia bridlice v Marianke dňa 22.
júna navštívili aj žiaci zo Základ-
nej školy v Marianke. Naučili sa,
ako vznikla bridlica, aké má vlast-
nosti a skameneliny, čo všetko
sa z nej v Marianke v minulos-
ti vyrábalo, vyskúšali si písanie
griflíkom na bridlicovú tabuľku,
klopanie na banícku klopačku, na-
učili sa banícky pozdrav, aký je
rozdiel medzi štôľňou a ťachtou,
aké banské mestá a obce máme
na Slovensku a že medzi ne patrí
aj Marianka. Pre každú triedu sme
na pamiatku vyrobili bridlicové
srdiečko na zavesenie.

Dva prezentačné stánky o bridli-
ci, Spolku Permon Marianka a Geo-
parku Krajina bŕidlice, boli aj na
27. ročníku „Pezinského permoní-
ka“ v dňoch 19. a 20. augusta v Pe-
zinku, ktorý organizovala nezisko-
vá organizácia Barbora. Niektorí si
u nás vystrihol bridlicové srdiečko,
niektorí bridlicové podložky pod
šálky a niektorí len pásik bridlice na
ostrenie nožov.

Dňa 23. septembra Ekocentrum
Stupava a Spolok Permon Ma-
rianka zorganizovali podujatie „Po

stopách bridlice“. Bola to terénna vychádzka pre verejnosť na miesto bývalej ťažby mangánovej rudy v Borinke – Pod Zámčiskom spojená so zberom minerálov. Potom sme sa presunuli do Panského lesa v Marianke, na miesto bývalej Šifrovej jamy, pozreli si Kaplnku sv. Barbory, banský vozík a tabuľu Slovenskej banskej cesty. Na záver to bola komentovaná prehliadka Miniexpozície v Marianke.

Súčasťou bola aj výstava pamätných stúh zo stretnutí banských miest a obcí Slovenska a Českej republiky, ktoré postupne získal Spolok Permon Marianka (15 slovenských a 7 českých). Podujatie podporila obec Marianka a Prírodovedné múzeum SNM. ■

Roman Lehotský
predseda Spolku Permon Marianka

Výstava húb v Marianke (foto: Roman Lehotský)

Už XVIII. ročník Výstavy húb v Marianke zorganizoval Spolok Permon Marianka dňa 7. októbra 2023. Napriek dlhodobo suchému počasiu sa podarilo vystaviť 133 druhov húb. Hubou výstavy bol vzácny zubček teplomilný *Climacodon pulcherrimus*. Návštevníci si mohli okrem prehliadky húb aj zasúťažiť v určovaní húb, v bádateľni cez lupy pozorovať rôzne prírodniny či predmety alebo si poskladať hubárske puzzle.

Účastníci vychádzky Po stopách bridlice (foto: Roman Lehotský)

**LEKÁREŇ
POD VRŠKOM**

ZÁHORSKÁ BYSTRICA

mobil: 0919 498 875

mail: lekaren@lekarenpodvrskom.sk

Rudavská 1A, Záhorská Bystrica
Kruhový objazd nad predajňou BILLA

SLUŽBY PRE VÁS:

- výdaj liekov na lekárske predpis
- široký sortiment voľnopredajných liekov
- objednávka liekov na požiadanie
- zdravotnícke pomôcky a materiál
- veterinárne lieky a liečivá
- donášková služba domov

VÝDAJNÉ MIESTO PRE ESHOP:

www.vasalekaren.sk

REZERVÁCIA A PRÍPRAVA LIEKOV:

www.chcemlieky.sk

TELEFONICKY:

0919 498 875

OTVÁRACIE HODINY:

Pondelok-Piatok, 9.00-18.00 hod.
Sobota, 9.00-13.00 hod.

Obec Marianka v spolupráci s Lekárňou pod vrškom ponúka svojim obyvateľom službu bezodplatného dovozu liekov na predpis každý utorok a štvrtok až k vám domov. Túto službu zavádza obec ako kompenzáciu z dôvodu zatvorenia lekárne v obci. Lieky objednávajte prostredníctvom kontaktov uvedených v inzeráte.

Atmosféra trinásteho ročníka bola neskutočná

Mariatálsky Štvanec od TUI Reise-center Slovensko má za sebou mimoriadne úspešný ročník. Aj napriek počasiu, ktoré nám tento rok veľmi neprialo, sa na futbalovom štadióne v krásnej obci Marianka zišlo viac ako 650 správne naladených športovcov a približne rovnaký počet divákov a povzbudzovačov.

Atmosféra bola celý deň naozaj neskutočná. Veľkú zásluhu na tom majú aj Mariančania, ktorých sme mohli stretnúť na každom kroku. Tí, ktorí nebežali, ochotne pomáhali s prípravami, nachystali občerstvenie pre bežcov, zabezpečili rozsvietenie, odovzdávali medaile, ochotne sa fotili a keď bolo treba, "zachránili" aj bežcov dobiehajúcich do cieľa.

Už od rána bol areál plný detí, ktoré si prišli vyskúšať aké to je zabehať si na známych pretekoch. Tesne pred 11-tou hodinou sa všetci presunuli pod štartový oblúk, kde ich čakalo aj veľké prekvapenie – špeciálny hosť, spevák a raper Kali, ktorí deťom odovzdával medaile. A čísla? Tie sú naozaj neuveriteľné. Na detský beh Záhoráčik s Labkovou patrolou bolo prihlásených viac ako 300 detí a takmer všetky sa aj napriek nepriaznivému počasiu zúčastnili. Nasledovalo vyhodnotenie jednotlivých kategórií a odovzdávanie cien tým najrýchlejším. My by sme však najradšej ocenili všetky deti, pretože boli úžasne disciplinované, odhodlané a silné. Ďakujeme detičky naše, ste perfektné!

Presuňme sa do neskorších poobedných hodín, kedy sa na štart pos-

tupne postavilo všetkých 350 dospelákov v troch disciplínach. Ako prví vybehli účastníci Veľkého Štvanca, ktorí si trúfli na 10-kilometrovú trať krásnym lesom Malých Karpát. O pár minút neskôr odštartovala Zuzana Iváková, starostka Marianky, aj kratší 5-kilometrový Malý Štvanec, na ktorom si merali sily jednotlivci i trojčlenné družstvá. Mariatálsky Štvanec je rodinné podujatie, na ktoré chodia každý rok celé rodiny. Aj preto to v areáli žilo aj potom, ako

štart opustili všetci bežci a vydali sa na svoj boj s bлатom, ktorého bol les po výdatných dažďoch plný. Až na pár pošmyknutí a pádov však tento terén zvládli bežci bez problémov.

Oblúbený moderátor Krto si veľmi neoddýchol, pretože po 36 minútach a 25 sekundách už vyhlasoval meno prvého bežca 10-kilometrovej trate Tarasa Ivanuitu. Krásny čas zaznamenala aj prvá žena Veľkého Štvanca – Mária Danečková ho zvládla za

Mariatálsky štvanec sa pýši hojnou účasťou bežcov vo všetkých kategóriách

42 minút a 59 sekúnd. Na Malom Štvanci zahviezdil Matej Macho s časom 24 minút a 18 sekúnd, Eliška Klepková dobehla o necelé dve minúty ako prvá žena kratšej 5-kilometrovej trasy. Z družstiev si vybehali prvenstvo muži z tímu Dupači team, ktorí trať zvládli v kumulovanom čase 1:12:45. Najrýchlejšiu Mariančanku a najrýchlejšieho Mariančana potešilo samostatné

ocenenie a výhre sa tešili aj muž a žena, ktorí najrýchlejšie zabehli novú disciplínu - cieľové Mariatálske kolečko. Všetkým víťazom ešte raz srdečne gratulujeme!

Vyhlasovanie výsledkov bolo ako vždy veľmi zábavné, no užili sme si aj emotívne momenty. Na záver môžeme s hrdosťou dodať, že naši verní pravidelní účastníci,

ako aj nováčikovia, ktorí si prišli Mariatálsky Štvaneec zabehnúť prvýkrát, sú odolní a statoční športovci, ktorých nezlomí žiaden diskomfort. My vám za to ďakujeme a tešíme sa na ďalšie ročníky s VAMI.

A čo dodať na záver? Vidíme sa 29. septembra 2024 na krásnom štrnástom ročníku!

ĎAKUJEME

Generálny partner

Partner detských behov

Partneri

Produktoví partneri

Hlavní mediální partneri

Užili sme si Deň detí a bridlice

Obec Marianka v spolupráci so Spolkom Permon Marianka, Geoparkom Malé Karpaty, Geoparkom Krajiny bridlice, ŠOP SR – SCHKO Malé Karpaty, farnosťou v Marianke, Základnou školou, Materskou školou a kultúrnou komisiou zorganizovali kultúrno-spoločenské podujatie Deň detí v Marianke.

Bohatý program zameraný na našich najmenších začal Detským blšákom, ktorý sa stretol s veľkým úspechom. Spoluorganizátor Spolok Permon Marianka oživil banskú klopačku, zorganizoval súťaž v strihaní bridlice, porozprával o marianskej bridlici. Pripravený program spolku sa orientoval na praktickú ukážku strihania a osekávania bridlice, vyhotovovanie bridlicových srdiečok, maľovanie na bridlicu, písanie griflíkom na školskú tabuľku, hľadanie drahých kameňov, ukážka ryžovania zlata. Deti ale aj dospelých zaujalo aj poznávanie minerálov a hornín. Deň detí popoludní pokračoval rôznymi pripravenými atrakciami ako detská manéž, skákací hrad či maľovanie na tvár. Ratolesti si užili aj dobrodružnú cestu Marianským údolím na ktorého konci ich už čakala detská diskotéka.

Detský blšák a jeho ponuka boli v kurze

Oživenie banskej klopačky v rukách našej pani starostky

Maľovanie bridlicových srdiečok si užívali najmä dievčatá alebo zapájali sa aj chlapci

Atrakcie v údolí počas dobrodružnej cesty

Jánske ohne a športový deň

V sobotu 24. júna 2023 sa konalo tradičné podujatie Jánske ohne, ktorému predchádzal bohatý športový program spojený s krstom multifunkčného ihriska. Privítali sme na ňom medzinárodné, ale aj naše slovenské športové hviezdy. Tenis, volejbal, futbal aj nohejbal sprevádzali celý deň hráči s trénermi.

Večer sme sa zabavili a pri príležitosti oslavy Jánskych ohňov zapálili vatru. Ďakujeme všetkým zúčastneným za podporu a dobrovoľníkom za pomoc pri organizácii.

Mužstvo starých pánov - Old Boys Marianka si užilo súboj s rivalmi z Dúbravky

Vyvrcholením večera po západe slnka bolo zapálenie vatry a hľadanie pokladov

Multifunkčné ihrisko je otvorené. Jeho moderný povrch otestovala pani starostka

Zápolenie na športovisku sledovalo veľa domácich ale i "cezpoľných" návštevníkov

Celé podujatie sprevádzala živá hudba

Deň rodiny a Mariánsky havko

Na začiatku septembra sa konal Deň rodiny obohatený rôznymi športovými turnajmi najmä v tenise a minifutbale.

Po športovom zápelení deň pokračoval súťažou Mariánsky havko, v ktorej sa v hojnom počte zúčastnili rodiny so svojimi domácimi miláčikmi.

Pri organizácii podujatia nám bola vo veľkej miere nápomocná organizácia Jednota dôchodcov v Marianke za čo im patrí vďaka. Naše seniorky pripravili chutné občerstvenie pre zúčastnených, presne ako od babičky. O kultúrny program sa svojim vystúpením postarala folklórna skupina Čechina. Vo večerných hodinách čakala na všetkých športovcov a súťažiacich rodinná opečka. Starostka pripravila pre všetkých chutný guláš.

Záver dňa, po zotmení, priniesol pre všetkých prekvapenie - premietanie celovečerného filmu GUMP a to v mariánskom amfiteátri v ktorom sa pre verejnosť premietalo vôbec prvý raz. ■

Havkovia súťažili v rôznych kategóriách. Samozrejmosťou za ich výkon bola odmena

Viac ako stovka kresbičiek od detí na podporu svojich domácich miláčikov

REŤAZE SÚ ZAKÁZANÉ

Psy sú spoločenské zvieratá – ich miesto je pri človeku. Mnohé však strávia celý život na reťazi - osamote, bez možnosti pohybu, prístupu k vode a potrave, ošetrovaniu či úkrytu.

Foto: Danuta Liberda

ČO PRINÁŠA ZÁKAZ REŤAZÍ

Naša kampaň bola úspešná a presadili sme zákaz držania psov na reťazi! **Psy narodené po 1. januári 2022 nesmú byť na reťazi vôbec*, všetky ostatné psy musia byť z reťaze pustené najneskôr 1. 1. 2024.** Dlhé prechodné obdobie dáva držiteľom už nadobudnutých zvierat dostatok času, aby vytvorili svojmu psíkovi vhodné a bezpečné prostredie, napr. oplotili svoj pozemok.

Pre psy zatiaľ držané na reťazi stále platí: dĺžka reťaze minimálne 2,5 m, otočná karabínka, riadny nastaviteľný obojek a DENNÉ púšťanie psa navoľno (to platí aj pre psy držané vo voliérach).

* okrem krátkodobého uviazania psa pod dohľadom počas čistenia chovného priestoru, kŕmenia a ošetrovania

Podrobnosti nájdete v Zákone 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a Vyhláške o ochrane spoločenských zvierat.

K jeseni patrí Šarkaniáda

V nedeľu 15. októbra sme spoločne s Vami boli svedkami pestrofarebného divadla na jesennej oblohe. Najskôr sa zdalo, že počasie nám nebude naklonené, no asi po hodinke skúšobných letov sa naraz na oblohe vznieslo až 26 šarkanov.

Pohľady návštevníkov sa niesli na nebeské výšiny a prítomní boli očarení najrozličnejšími druhmi a farbami šarkanov. Komisia vyhodnotila víťazov v rôznych kategóriách, súťažilo sa o najväčšieho, najdlhšie lietajúceho a najkrajšieho

Veľký, malý, dlhý či krátky, farebný...

Nálada počas podujatia nasvedčovala tomu, že aj my dospelí sme sa aspoň na chvíľu vrátili do detských čias a ocitli sme sa akoby v detskom svete.

šarkana. Hodnotiaca komisia to veru nemala ľahké, nakoľko sa súťaže zúčastnilo až 42 šarkanov. Špeciálnou kategóriou boli domáce, ručne vyrobené šarkany. Jedného krásavca máme zapožičaného aj u nás na úrade. Prítomní mali možnosť sa občerstviť v stánku a všetky deti dostali sladkú odmenu v podobe torty od p. Šverčíchovej.

Farebné divadielko na oblohe prilákalo všetky vekové kategórie u detí aj dospelých

Najkrásjši ručne vyrobení šarkani

Do diania sa deti zapájali skutočne aktívne

Zaznamenali sme aj šarkanie dvojčky

Komisia spomedzi 42 krásnych šarkanov vybrala víťazov, no nemala to vôbec ľahké

Po sladkej odmene sa len-tak "zaprášilo"

Odmena neminula žiadneho z účastníkov

Pestrofarebné šarkany pred "štartom"

Marec mesiac knihy

Knihy sú bránou do sveta poznania. Mnohí z nás ich majú odložené v poličke, domácej knižnici či nočnom stolíku, ale i v srdci. V utorok 7. marca nás navštívili v našej knižnici pod vedením pani riaditeľky Mirky detičky z našej Materskej školy.

Vedúca knižnice pani Radačovská ich privítala, povedala im množstvo zaujímavostí o knihách, knižnici i čítaní a prečítala im úryvok z knihy o Marianke. Žiaci si prezerali knihy a pri tom sa viedla diskusia o ich najobľúbenejších knihách.

Do každej triedy bola odovzdaná kniha s venovaním. Zároveň dnes bola vyhlásená súťaž pre všetkých žiakov MŠ "o najzaujímavejšiu

Od pani vedúcej knižnice sa deti dozvedeli mnoho zaujímavostí o knihách.

kresbu z údolia." Fantázii sa medze nekladú, čo "cvrknú" deťom do nosa (kaplnka, strom, potok, kostol, svätá studňa, kláštor...)

Päť najzaujímavejších diel bolo ohodnotených a vystavených na Obecnom úrade.

Odovzdanie cien v Materskej škole

V marci, pri príležitosti návštevy detičiek v Materskej škole v Marianke sme vyhlásili súťaž o najkrajšiu kresbu.

Tajným hlasovaním sme vybrali 5 obrázkov, no verte, bolo to veľmi náročné. Všetkým deťom, ktoré sa do súťaže zapojili ďakujeme a víťazom srdečne gratulujeme. Deťom boli odovzdané ceny - výhercovia dostali knihy s venovaním. Tak ako sme sľúbili, výherné kresby sme zarámovali a zdobia steny nášho Obecného úradu.

Deň matiek

Pani starostka prijala 18. mája 2023 pozvanie na vystúpenie detí z Materskej školy, ktoré si pripravili ku dňu Matiek. Perfektnou organizáciou a precíznou prácou pani učiteliek sa všetkým zúčastneným tento kultúrny záži-

tok isto vryje hlboko do pamäti. Po celý čas sa striedali rôzne emócie a dojmy.

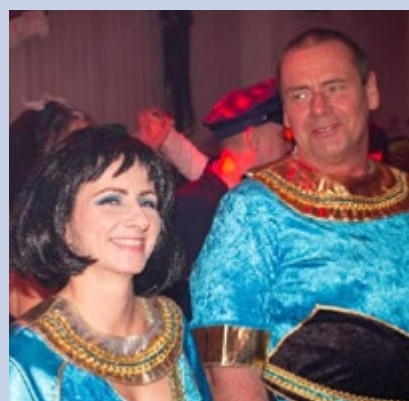
Obrovské Ďakujem patrí všetkým, ktorí sa pričínili, ale najmä našim učiteľom a úžasným deťom.

Maškarná veselica

V sobotu 11. februára 2023 sa konala v spoločenskej sále obecného úradu v poradí už piata Maškarná veselica. Kombináciou skvelých ľudí, úžasným jedlom a hudbou sa vytvorila výnimočná a nezabudnuteľná atmosféra.

Blahoželáme kráľovi "Vilkovi" a kráľovnej "vodníčke" za očarujúce masky, ktorými si získali svoje tituly. ■

Medzinárodný deň žien

V stredu 8. marca 2023 sa konalo posedenie pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. Tento sviatok boli roky zvyknutí sláviť chlapi a tak sme sa rozhodli, že je na čase, aby ho riadne oslávili aj ženy. Každú dámu privítali páni kvetinkou a lístkom do tomboly. Poďakovanie patrí všetkým za hojnú účasť, za prípravu sály a jej upratanie, pánom za obsluhu, za všetky ceny do tomboly - špeciálne p. Bubničovi, p. Límovi a p. Ferko-vej za poukážky a krémy. Pochvala patrí aj dcére pani starostky Alicke, ktorá s radosťou rozdávala ceny. ■

Deň učiteľov

V spolupráci s kultúrnou komisiou sme 28. marca pripravili a oslávili deň učiteľov s našimi pedagogickými i nepedagogickými zamestnancami Základnej a Materskej školy. Učitelia obetavo vzdelávajú, ale aj vychovávajú naše deti. Často sa z nich stávajú priatelia. Ich práca je nesmierne náročná, vyžaduje si množstvo skúseností, odvahy a trpezlivosti.

Spolu s pánom Bubničom sme vyzdvihli a ocenili prácu všetkých, tvoria jeden obrovský tím, tak ako bolo spomenuté v príhovore, každý jeden má svoje dôležité miesto. Netreba zabúdať okrem pedagogického zboru aj na všetkých ostatných zamestnancov - kuchárky, upratovačky, školníka a pod. Všetci boli pozvaní a my sa tešíme, že naše pozvanie prijali a cítili sa dobre.

Bolo nám ctou a potešením, že sme pri tejto príležitosti mohli vyzdvihnúť desaťročia práce dvoch pani učiteliek v obci Marianka. Ich vernosť a vytrvalosť je obdivuhodná. Pani učiteľka Brnová "naša Dáška", si tu odpracovala doposiaľ úctyhodných 45 rokov a pani učiteľka Poláková "naša Linka" úžasných a neprekonateľných 52 rokov. Všetkým sme zaželali množstvo elánu, pevné nervy a kopec zdravia. ■

Svetový deň učiteľov

Sviatok, ktorý si pripomínajú učitelia po celom svete pripadá na 5. októbra. A nie je tomu inak ani u nás v Marianke. V tento deň sme sme sa poďakovali nie len našim učiteľom (pedagógom), ale všetkým zamestnancom našej Základnej a Materskej školy, vrátane školskej jedálne. Všetci sú pre nás nesmierne dôležití.

Práve to treba v každej spoločnosti viac pochopiť, uznať a doceniť. Ako prejav vďaky za ich obetavú prácu sme každému popriali veľa síl a venovali USB kľúč s potlačou obce Marianka. Veronikám sme zároveň odovzdali knihu receptov na krúžok Varecha a popriali im množstvo spokojných stravníkov.

Svetový deň učiteľov bol vyhlásený organizáciou UNESCO v roku 1994 ako pripomienka Charty učiteľov, odporúčania o postavení učiteľov, ktorá bola podpísaná v ten istý deň v roku 1966. Na Slovensku je Deň učiteľov, ktorý sa slávi 28. marca ako spomienka na narodenie Jana Amosa Komenského. ■

V úcte k seniorom

Obecný úrad v roku 2023 zorganizoval tri posedenia pre tých, ktorí si to najviac zaslúžia - pre našich seniorov. Prvé posedenie bolo v apríli, druhé v októbri a tretie 13. decembra 2023 – Vianočná kapustnica. Na týchto posedeniach sme srdečne pogratulovali jubilantom. Všetkým tým, ktorí dovŕšili okrúhle jubileá 70, 80, 90 a viac rokov.

V marci dostali jubilanti darčkové koše, v októbri poukážky a vždy ku tomu dáždňik s drevenou rúčkou a potlačou erbu obce. Mesiac október je mesiacom úcty k starším a pre nás všetkých je pripomienkou, ako si uctiť starších ľudí v našej obci. V príhovore starostky bolo povedané to podstatné a že, starší človek je predovšetkým skúsený človek, preto by sme ich mali dôsledne vnímať a počúvať rady starších. Naša úcta by im mala patriť počas celého roka. Starnutie je všeobecný jav a nezvratný proces v našom tele a tak by si mal každý z nás uvedomiť, že raz bude

V roku 2023 žilo v obci celkom 307 seniorov, z ktorých slávalo svoje okrúhle jubileum 35. V Marianke žijú aj dvaja seniori vo veku nad 90 rokov.

tiež starý. Úcta patrí najmä tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Každý senior dostal pri príchode malý darček od obce Marianka a tiež krásny kalendár od ZO Jednoty dôchodcov Slovenska pod vedením p. Čiljakovej za čo všetkým jej členom ďakujeme. Počet rozdáných tombolových lístkov napovedal, že nás svojou návštevou poctilo 107 občanov, z ktorých každý obdržal cenu. I keď len maličkosť, ale veľmi potešila. Prvou cenou bola poukážka na občerstvenie vo Villa Ivica, za čo

patrí poďakovanie p. Límovi. Okrem našej stálej hudobnej dvojice nás svojou návštevou poctilo "Záhorské trio", ktorého spevákom je jeden z našich obyvateľov p. Bohuš Blecha. Okrem výbornej nálady a spevu sa sálou niesol aj opakovaný aplauz a to pri gratuláciách našim jubilantom. Od apríla

do októbra ich bolo neuveriteľných 19 v krásnom jubileu 70, 80 a 90 rokov. Najstaršou občiankou je s krásnym vekom 98 rokov p. Slováková, týmto jej ešte raz gratulujeme. Symbolickou minútou ticha sme si zaspomínali aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami. ■

Vianočná kapustnica

Sú mladí starci a sú starí mladí ľudia. My sme presvedčení, že seniori v našej obci sú práve tí duchom mladí. Chcú byť súčasťou života v nej, čomu sa veľmi tešíme, pretože ide predovšetkým o to, aby sa ľudia tu, kde sú doma, cítili čo najlepšie, aby sa im vychádzalo v ústrety. Treba počúvať čo hovoria, čo potrebujú, čo im chýba. Vždy je čo zlepšovať, napravné, ale pri dobrej vôli nás všetkých – mladých aj starých, pôjdeme stále dopredu a nebudeme cúvať späť. Medzi priority obce patrí samozrejme aj starostlivosť o našich dôchodcov a tak sa nesmierne tešíme hojnej účasti na Vianočnom posedení. Nechýbali koledy, ale bolo počuť aj ľudové piesne, pri ktorých si naši hostia nie len zaspievali, ale aj zatancova-

li. Prítomní hostia poďakovali našej kolegynke Alenke za roky záslužnej práce a privítali ju medzi seba do klubu. Keďže je tu december a s ním aj najkrajšie sviatky v roku - Vianoce, všetkým prítomným sme popriali, aby ich prežili najmä v zdraví,

v bezpečí a teple domova so svojimi najmilovanejšími.

Za fotografie patrí poďakovanie Ivanovi Paškovi a za krásne nástenné kalendáre a receptár organizácii Jednote dôchodcov Slovenska. ■

Noví mariančania

Deti sú zázrakom, ktorý sa koná dennodenne. Detstvo je zvláštnou krajinou, kde platia iné pravidlá, ako vo svete dospelých. Tam smiech sedí na kráľovskom tróne, pretože deti sa radi smejú a od srdca. Detské očka sú múdre, vznešené a plné šťastia.

“

Domov je miesto, kde zažívame pocit bezpečia. Domov je ochrannou škrupinou, domov je prístav, domov je RODINA.

Nech takýto domov majú všetky deti, v každom veku a v každej situácii. Prajem si, aby domov mali aj naši noví Mariančania, ktorých sme slávnostne privítali v utorok 5. 12. 2023 a nech sa im v našej Marianke všetkým spolu dobre býva. Nech je Marianka miestom, kde vám nebude nič chýbať, kde budete žiť vždy jeden pre druhého v láske, radości a spolupatričnosti. ■

Mikuláš čo nám...

V stredu 6. decembra sme privítali na Námestí Mikuláša v sprievode čerta a anjela. Počasie bolo priam božské, nálada pohodová a každé dieťa bolo obdarované. Deti aj dospelí mali postarané o pitný režim a občerstvenie. Veľmi sa tešíme, že tento rok myslel Mikuláš aj na zdravie našich detí a veľmi dôležitú ústnu hy-

gienu. V každom balíčku boli drobné sladkosti, zubná kefka a pasta. Ďakujeme Vám za účasť na podujatí a špeciálne poďakovanie patrí predovšetkým Mikulášovi, čertovi a anjelovi, všetkým dobrovoľníkom a sponzorom; Rodine Rízovej z reštaurácie u Zeleného stromu za voňavý detský punč, pracovníckam školskej jedálne za chutný čajík,

rodine Pírovej za varené víno a potravinám Mária Bubniča za výbornú kapustnicu a masťné chleby s cibuľou. Ďakujeme aj našim fotografom, bez ktorých by sme nemali tieto krásne zábery - pán Ivan Paška a pán Tomáš Schiller. Marianke priniesol Mikuláš nové vianočné osvetlenie, ktoré zdobí obec už od vstupu do obce až po námestie. ■

Mikuláš a jeho pomocník Anjel rozdávali deťom nie len úsmevy.

Stretnutie s Mikulášom neodolalo mnoho detí ale aj dospelých. Celý večer na námestí sa niesol v príjemnej atmosfére nadchádzajúcich vianočných sviatkov.

*Obec Marianka v spolupráci s Farským úradom
Vás srdečne pozýva na koncert*

Maroša Banga

„Zrodilo sa Svetlo“

7.1.2024 o 17.00 hod.

v Bazilike Narodenia Panny Márie

v Marianke

Moderuje Alexandra Bangová

Mužský Spevácky zbor Chorus Augustini Marianka

“

Tento rok sme žiaľ zaznamenali aj stratu už v poradí tretieho člena nášho súboru - Stanka Ondruša, ktorý nás opustil po pomerne krátko trvajúcej chorobe. Česť jeho pamiatke. Ako je v našom súbore zvykom, spevom sme prispeli k dôstojnej rozlúčke so Stankom.

V roku 2023 bol náš mužský spevácky zbor opäť “na nohách”. V polovici augusta sme absolvovali predovšetkým veľmi pekný koncert pod názvom “Domine Labia Mia Aperies” v katedrále sv. Egídia v Bardejove. Spoluúčinkovali s nami aj flautistky zo súboru Trio Traverso. Za výraznej podpory lokálnej TV Bardejov s propagáciou koncertu sa nám podarilo zaplniť celú katedrálu.

Bol to pre nás tiež veľmi príjemný zážitok spojený s víkendovým pobytom v Bardejovských kúpeľoch, návštevy Červeného kláštora s obedom v dobovom kláštorňom hostinci - Pod lipami. Zábavná bola aj cesta vlakom keďže hodne členov nášho súboru je už vekom za hranicou 60+ a teda majú vlak takmer zdarma.

Koncert v katedrále sv. Egídia v Bardejove

V závere by sme sa chceli poďakovať za každoročný príspevok z obce Marianka na našu činnosť a zároveň Vás pozvať na program, ktorý pripravujeme na záver roku. Okrem iného predvedieme dielo skladateľa

pátra Georgia Zruneka OFM (1736-1789) - Missa I. Pro Festis Natalitiis (Pastierska hra).

Marcel Porges
Štatutár združenia Chorus Augustini

Srdečne Vás pozývame na naše vystúpenia:

sobota, 16. decembra 2023, 16:00
Marianka (Pastierska hra)

nedeľa, 17. decembra 2023, 18:00
Záhorská Bystrica (vystúpenie pre dôchodcov)

utorok, 26. decembra 2023, 15:00
Zohor (Pastierska hra)

sobota, 6. januára 2024, 16:00
Záhorská Bystrica (Pastierska hra)

Odporúčania pre obhospodarovanie lesov v lesnom celku Stupava

Na jar boli niektorí ľudia, hlavne obyvatelia Borinskej ulice, znepokojení ťažbou dreva v súkromnom lese nad Mariankou smerom na Stupavu, ktorý spravuje Urbárska obec a lesné spoločenstvo Mást so sídlom v Stupave. Aby sa téma hospodárenia v lese vysvetlila obyvateľom, stretli sme sa so zástupcami urbáru, lesníkmi aj ekologickými aktivistami. Ľudia sa mohli dozvedieť, aké možnosti nám dávajú naše zákony, ak chceme od lesníkov, aby ťažili v súkromnom lese citlivejšie, s ohľadom na ochranu prírody. Po tomto stretnutí bola p. Júlia Žúborová z Marianky so svojim kolegom, ochranárom RNDr. Jaromírom Šiblom, PhD. vykonať terénnu obhliadku. Ich stanovisko a odporúčania ako v tomto lese hospodáriť prírode blízkym spôsobom, si môžete prečítať v nasledujúcom texte.

Odporúčania pre obhospodarovanie lesov v lesnom celku Stupava, časť, ktorú spravuje Urbárska obec a lesné spoločenstvo Mást so sídlom v Stupave, pozem. spol., sledujú nasledovné ciele:

- Zlepšiť stabilitu lesného ekosystému
- Zabezpečiť dobré podmienky pre rast novej generácie lesa
- Zabezpečiť produkčnú aj mimoprodukčnú funkciu lesa (rekreačnú funkciu a funkciu ochrany prírody)
- Ušetriť finančné prostriedky na umelú obnovu lesa

Návrh č.1

Zníženie objemu obnovnej ťažby a zvýšenie objemu výchovnej ťažby.

Súčasný návrh programu starostlivosti o les (PSL) schválený Okresným úradom v Malackách určuje celkovú ťažbu na decénium (2016 – 2025) pre Urbársku obec a lesné spoločenstvo Mást so sídlom v Stupave, pozem. spol. vo výške cca 11.000 m³. Plánovaná (úmyselná) ťažba sa delí na:

- Obnovnú ťažbu (ťažba zdravých „dospelých stromov“ obvykle vo veku 100 až 120 rokov). Jej cieľom je zisk z dreva a „uvoľnenie lesa“ na pestovanie ďalšej generácie stromov.
- Výchovnú ťažbu (ťažba stromov obvykle vo veku do 100 rokov). Jej cieľom je udržiavanie optimálnej štruktúry porastu.

Pri úmyselnej obnovnej ťažbe navrhuje:

Zníženie plochy a objemu obnovných zásahov (ťažba „dospelých stromov“) s cieľom zabezpečiť ekologickú stabilitu lesa a zároveň znížiť negatívne vplyvy ťažby (stav lesných ciest, ruch). Hlavné kritéria:

1. Zachovať staré časti porastov s vysokou ekologickou a spoločenskou hodnotou (vo veku cca od 100 až do 150 rokov)
2. Zvyšky starých „materských“ porastov zachovať tzn. nerealizovať v nich tzv. „doruby“(výrub posledných starých stromov v zvyškoch obnovovaných porastov)

3. Ponechaním 8 - 10 výstavkov (silných zdravých dospelých jedincov) na hektár zostane zachovaný riedky les, kde bude dostatok svetla pre rast novej generácie lesa. Tým sa zároveň predíde nežiadúcej invázii agátu (nepôvodnej dreviny) zo susedných porastov. Obzvlášť vhodné je ponechať netvárne stromy, dutinové stromy, stojace kmene a ojedinelé dreviny s vysokou estetickou a nižšou hospodárskou hodnotou v primeranom množstve
4. Ponechané výstavky vyberať druhovo pestré – nielen buky, ale hlavne duby, ktoré lepšie znášajú vystavenie slnku a sucho. Ponechané samostatne stojace buky, ktoré doteraz rástli v hustom zapojenom poraste, sú ná-

Porast, kde bol zásah pred 5-8 rokmi a je pokrytý hustou trávou (smlz)

Riedky les, v ktorom už rastie nová generácia stromov (dvojetážový porast), mladé semenáče majú dostatok svetla na rast aj pri ponechaní dospelých stromov - odporúčané

Zvážnica, ktorá by mala byť po ukončení ťažby sanovaná, aby nedochádzalo k erózii

chýlné na spálenie kôry od slnka a vyvrátenie vetrom. Súčasné drevinové zloženie lesa, kde sa realizuje obnovná ťažba: buk lesný – dub zimný – hrab obyčajný

5. Výpadok z obnovnej ťažby je možné (odporúčané) kompenzovať intenzívnejšou výchovnou ťažbou. Niektoré porasty, ktoré ešte nedospeli do rubnej doby, sú na tomto území príliš prehustené
6. Preferovať prirodzenú obnovu stanovištné vhodných drevín, prípadne kombinovanú obnovu. Na obnovu lesných porastov so zhoršenými podmienkami pre prirodzenú obnovu využívať podsadby stanovištné vhodných pôvodných drevín, s dôrazom na druhovú diverzitu následných porastov. V prípade umelej výsadby využívať nepravdelný spon. Nepoužívať veľkoplošnú prípravu pôdy. Na niektorých plochách, kde bola v minulosti realizovaná ťažba podrastovým spôsobom, je teraz slabé zmladenie. Pôda je husto pokrytá smlzom, ktorý bráni rastu semenáčov
7. Vylúčiť tvorbu geometrických obnovných prvkov a ucelených porastových stien pri ťažbe, snažiť sa ťažbami napodobniť prírodné maloplošné disturbance – miesto clonných rubov preferovať tzv. kotlíky (obnovných prvkov bude viac, ale s menšou plochou)
8. Podporovať druhovú bohatosť a vyrovnanosť drevín a celkovú pestrosť drevinovej skladby, účelovo podporovať menej zastúpené pôvodné druhy drevín (najmä duby, lipa, javory, jaseň, brest, jelša, čerešňa), nevyužívať na zalesňovanie nepôvodné druhy drevín, ale dbať o uvoľnenie zmladenia pôvodných menej zastúpených druhov drevín
9. Pri výchovnej a obnovnej ťažbe v maximálnej miere eliminovať ex-

panzívne šírenie invázných a nepôvodných druhov drevín (agát).

10. Ťažbové zásahy umiestňovať do obdobia so snehovou prikrývkou, resp. do obdobia sucha s využitím jemnejších ťažbových technológií, využitím vývozných súprav s nízkotlakovými pneumatikami a mimo obdobia rozmnožovania živočíchov.
11. V porastoch je dobré ponechávať primeraný objem hrubiny mŕtveho dreva napr. ponechať všetky prirodzené odumreté stromy nad 7 cm v prsnej výške vo forme ležaniny, na miestach, kde neohrozujú návštevníkov aj na stojato.
12. V súčinnosti s užívateľom poľovného revíru zabezpečiť zníženie stavov raticovej zveri na úrovni, pri ktorej nebude dochádzať k viditeľnému poškodzovaniu prirodzeného zmladenia
13. Nejazdť lesnou technikou po občasnom vodnom toku – Slepý jarok

Návrh č. 2 Dbať na dôslednú úpravu zvážnic, ciest a chodníkov po skončení ťažby.

Komunikovať plánované zásahy vopred a vhodným spôsobom upozorniť obyvateľov i priamo na mieste. Pred plánovaným zásahom by mal komunikovať obhospodarovateľ aj s obcou, aby vopred upozornila na ťažbu obyvateľov.

Porasty sa nachádzajú blízko zastavaného územia, nebolo dodržané ochranné pásmo lesa (podľa zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. §10 tvoria ochranné pásmo lesa pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku).

Návrh č. 3 Porasty sú súčasťou Chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty (CHVÚ MK).

Podľa vyhlášky č. 216/2005 Z.z., ktorou sa vyhlásilo toto chránené územie, nie je v porastoch možná lesohospodárska činnosť od 1. 3. do 30. 6. Predmetom ochrany tohoto CHVÚ sú viaceré chránené vtáky, z ktorých hlavne pre tieto druhy sa vyhlasujú ochranné zóny s cieľom ochrany ich biotopu: orol kráľovský, bocian biely, bocian čierny, haja červená, jastrab veľký, orliak morský, sokol ťahavý. Je vhodné v spolupráci so Správou CHKO Malé Karpaty, prípadne dobrovoľnou strážou prírody, dohľadávať hniezda týchto vtákov.

V tomto biotope sa nachádzajú aj ďalšie druhy, ktoré sú takisto predmetom ochrany v CHVÚ MK:

ĎATLE: tesár čierny, ďateľ bielochrptý, žlna sivá

ĎALŠIE DRUHY: muchárik bielo-krký, muchárik malý, muchár sivý, krutihlav hnedý

Za obmedzenie hospodárenia je pre vlastníkov lesných pozemkov po vyhlásení ochrannej zóny možné čerpať finančnú náhradu od štátu - pre urbársku spoločnosť.

V prípade, že by nedošlo k vyhláseniu ochrannej zóny, odporúčame zvážiť aj nasledovnú možnosť riešenia:

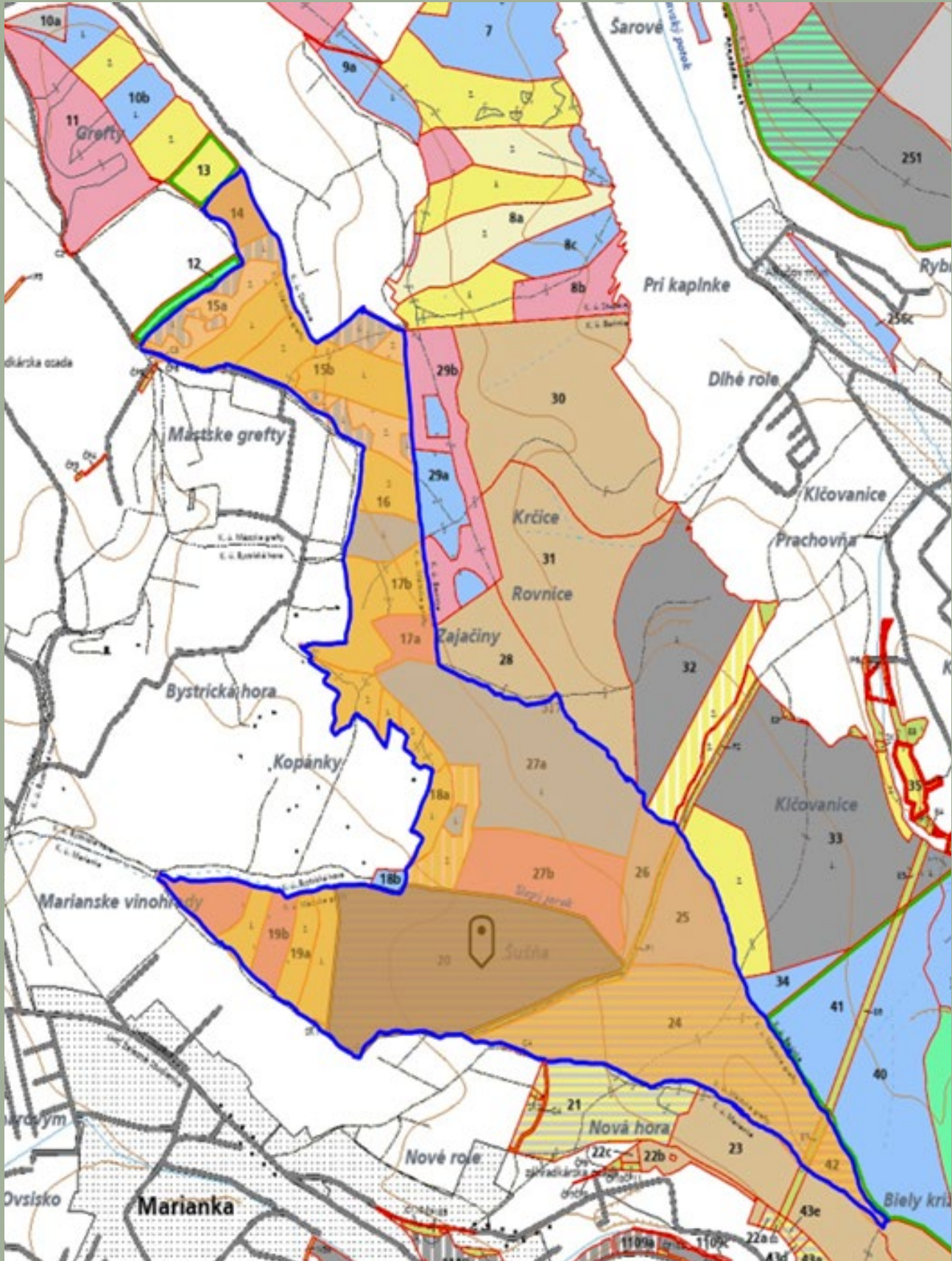
Návrh č. 4 Kompenzovať vlastníkom lesného pozemku stratu na obmedzení hospodárenia z verejnej zbierky od občanov susediacich obcí (Marianka, Borinka, Stupava) na konkrétne staré stromy s vysokou spoločenskou hodnotou, ktoré by boli ponechané v lese na dožitie.

Výsledkom odporúčaného spôsobu hospodárenia v lese bude les stabilnejší, kvalitnejší s dostatkem vody, odolnejší voči prírodným disturbancem (extrémne suchu, vichrica, škodco-

via) a atraktívnejší pre návštevníkov. Zároveň je predpoklad, že obhospodarovateľ ušetrí finančné prostriedky na pestovnej činnosti, keďže les sa bude zmladzovať prirodzeným spôsobom ešte vo väčšom rozsahu ako je tomu v súčasnosti. V lese, ktorý sa obhospodaruje prírode blízkym spô-

sobom, nedochádza tak často ku kalamitám a z toho dôvodu budú straty zo zníženia objemu obnovnej ťažby kompenzované ziskami z úmyselnej ťažby (kalamitné drevo sa predáva v nižšej cenovej kategórii ako drevo z úmyselnej ťažby). Zároveň budú zabezpečené tieto mi-

moprodukčné funkcie lesa: produkcia kyslíka, viazanie CO₂ z atmosféry, zadržiavanie vody v krajine, prevencia pred suchom a záplavami, ochladzovanie zemského povrchu, zdroj potravy a úkrytu pre živočíchy, podpora biodiverzity a rekreačná funkcia pre ľudí.

Porastová mapa časti lesného celku Stupava – les, ktorý obhospodaruje Urbárska obec Mást so sídlom v Stupave, pozem. spol.)

Kuchynský odpad a čo s ním

Kuchynský odpad je odpad, ktorý vzniká pri príprave jedla. Tento odpad pozostáva z rôznych odrezkov, šupiek, škrupiniek, kostí, ale aj nezjedené jedlo alebo pokazené potraviny. Jeho charakteristika je, že je biologicky rozložiteľný, teda podlieha mikrobiálnemu rozkladu ako v aeróbnych (za prístupu vzduchu), tak aj v anaeróbných (bez prístupu vzduchu) podmienkach.

Zákon o odpadoch ukladá obciam povinnosť zabezpečiť triedený zber kuchynského odpadu z domácností. Výnimka je udelená iba v prípade domáceho kompostovania. Naša obec zabezpečila triedený zber kuchynského odpadu prostredníctvom zmluvnej spoločnosti, ktorá dodala do obce vhodné hnedé nádoby špeciálne určené na tento druh odpadu. Tieto sú umiestnené na uliciach Karpatská (pri PPA a pri Pútňickom mlyne), Štúrova, Školská, Panský les, Jelšová a na zbernom dvore na Karpatskej ulici.

Zmluvná spoločnosť pravidelne kuchynský odpad z týchto nádob vyváža a nádoby umýva a dezinfikuje. Treba povedať, že obec to stojí nemalé peniaze. Je preto vhodné, aby domácnosti, ktoré majú možnosť kompostovať svoje biologicky rozložiteľné odpady na vlastnom pozemku, kompostovali aj rastlinné kuchynské odpady v čo najväčšom rozsahu, a tým odbremenili obec od nákladov na zber a spracovanie kuchynských odpadov. Samozrejme, domácnosti, ktoré nemôžu alebo nechcú kompostovať, môžu v plnom rozsahu vyu-

žívať hnedé kontajnery rozmiestnené po obci.

Kuchynský odpad je mokrý a rýchlo podlieha rozkladu, čo je spojené s neprijemným pachom, vytekajúcou zápachajúcou kvapalinou a premnožením múch. Preto je vhodné odpad ukladať do špeciálnych biologicky rozložiteľných vrecúšok, ktoré si môžete vyzdvihnúť počas úradných hodín na obecnom úrade, alebo si podobné zakúpiť v supermarkete. Prosím, určite nepoužívajte bežné mikroténové vrecúška (napríklad tie, do ktorých nakupujete pečivo alebo zeleninu v supermarkete), ktoré sa nerozložia a spôsobujú technologické problémy pri spracovaní kuchynského odpadu.

Kuchynský odpad sa najčastejšie spracováva v bioplynovej stanici. Odpad sa pomelie, zvlhčí a zohreje na 70 °C po dobu 1 hodiny. V týchto podmienkach sa zničia všetky potenciálne nebezpečné (infekčné) mikroorganizmy. Následne sa vychladnutý odpad prepraví do fermentačnej nádrže, kde sa bez prístu-

pu kyslíka rozkladá. Počas rozkladu sa obsah nádrže prirodzene zohrieva a vytvárajú sa vhodné podmienky pre rast mikroorganizmov, ktoré sa živia týmito odpadmi za vzniku bioplynu. Zloženie bioplynu sa blíži zloženiu zemného plynu a po jeho vyčistení sa môže vypustiť do rozvodov zemného plynu. Vo väčšine bioplynových staníc sa však vzniknutý bioplyn využíva ako palivo v kogeneračných jednotkách na výrobu elektrickej energie a tepla. Aj odpady z našej obce sa takto používajú. ■

Hnedé odpadové nádoby sú určené pre biologicky rozložiteľný odpad z kuchyne.

Zberný dvor a odpady

Zberný dvor prešiel dôležitými zmenami. V marci sme dostali súhlas na jeho prevádzkovanie vydaný Okresným úradom Malacky – odbor životného prostredia.

Spevnili sme plochu pod kontajnermi pre lepšiu manipuláciu s nimi. Zakúpili sa schodíky, no z praxe časom prišiel dopyt po pevnejších a bezpečnejších schodoch s väčšou plošinou. Tie sme už museli dať vyrobiť na mieru.

V priebehu roka sme zaviedli nový systém pri odovzdávaní zeleného záhradného odpadu. Každý poplatník za smeti si mohol vyzdvihnúť identifikačnú kartičku tzv. Odpadovú kartu a po jej preukázaní sa pracovníkovi na zbernom dvore môže bio odpad vysypať. Zamedzili sme tak prístup osobám či firmám, ktorí nie sú poplatníkmi a služby napriek tomu využívali.

Doplnili sme hnedé nádoby na zber kuchynského odpadu po obci a zabezpečili štartovací balíček vo forme kompostovateľných vriec spolu s informačnými letákmi, ktoré si občania postupne vyberali s odpadovými kar-

Spevnená plocha zabezpečila omnoho lepšiu manipuláciu s kontajnermi

tami a pribudli aj 2 nové koše na psie exkrementy.

Spracovávame a zasielame výzvy majiteľom pozemkov a chát v záhradkárskejších oblastiach, nakoľko na budúci rok už nebude možné ukladať odpad do spoločných, voľne dostupných 1100 litrových nádob. V prípade záujmu bude mať každý možnosť sa prihlásiť ako pôvodca odpadu, zvoliť si veľkosť nádoby a frekvenciu zvozov (13 a 26 x ročne).

Zväčšili, spevnili a dobudovali sme stojiská na sklo, doplnili sme nádoby na 4 uliciach a ich nepreplňovaním

tak prispeli ku poriadku v obci.

Zlikvidovali sme všetky čierne skládky odpadu v našom katastri.

Odpadová karta

Rozpis zvozu komunálneho odpadu

DÁTUM	12. 1. 2024	26. 1. 2024	9. 2. 2024	23. 2. 2024	8. 3. 2024	22. 3. 2024	6. 4. 2024	19. 4. 2024	4. 5. 2024	17. 5. 2024	31. 5. 2024	14. 6. 2024	28. 6. 2024	12. 7. 2024	26. 7. 2024	9. 8. 2024	23. 8. 2024	6. 9. 2024	20. 9. 2024	4. 10. 2024	18. 10. 2024	2. 11. 2024	15. 11. 2024	29. 11. 2024	13. 12. 2024	28. 12. 2024
DEŇ	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	SOBOTA	PIATOK	SOBOTA	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	PIATOK	SOBOTA	PIATOK	PIATOK	PIATOK	SOBOTA
ZVOZ 13x																										
ZVOZ 26x																										

Zachráňme spoločne kaplnku Svätej studne

Kaplnka zázračnej studne je baroková centrálna stavba s kupolou postavená v roku 1696. Pôvodné fresky na stenách boli zo začiatku 18. storočia, sú však silno premaľované. Prvýkrát boli upravované v čase, keď farnosť spravoval kanonik Evarist Čajkovský (1897 – 1919), ktorý dal pôvodnú výzdobu osekať a nahradil ju motívmi, ktoré sa nachádzali vo svätyni pred jej regotizáciou. Neskôr, po roku 1939, keď sa robila strecha, pôvodné maľby na strope, boli nahradené novými. Fresky na fasáde a nad vstupným portálom sú z roku 1789.

Po Bazilike Narodenia Panny Márie je kaplnka druhou najvýznamnejšou stavbou v Mariánskom údolí. Podľa legendy je práve toto miesto, kde sa Panna Mária zjavovala a kde

bola nájdená zázračná soška, ktorá je centrom kultu v Marianke a nachádza sa v bazilike. Na freskách sú aj výjavy z dejín Marianky ako je prenesenie sošky na oltár kráľom Ľudovítom I. z Anjou a iné.

Pred kaplnkou sa nachádzajú kópie sôch sv. Antona a Pavla pustovníkov, ktorých originály pochádzajú zo sochárskej školy Rafaela Donnera a pôvodne sa nachádzali v bazilike pred hlavným, vtedy ešte barokovým oltárom.

Rotundovú kaplnku dal postaviť palatín Pavol Esterházy, spolu s krajiniským personálom Jánom Maholányim za 1000 zlatých. Ján Maholányi je ako donátor kaplnky vyobrazený na freske nad zázračným prameňom spolu so svojou rodinou.

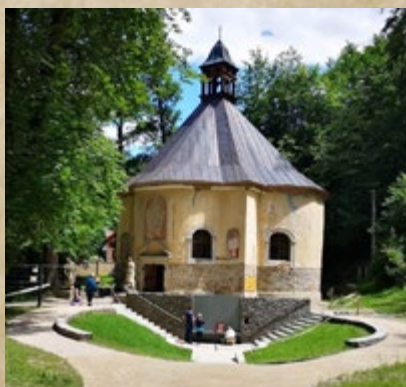
Kaplnka je jedným z unikátov barokového umenia u nás. Bohužiaľ bola viackrát poškodená a v roku 1996 bol z jej oltára odcudzený obraz z roku 1703. Na obraze bol výjav narodenia Panny Márie a namaloval ho neznámy barokový umec. Po odcudzení dal správca baziliky urobiť náhradný obraz, ktorý je tiež na tému Narodenia Panny Márie. Studňa, ktorá sa nachádza za oltárom, je kľúčovým bodom pútnického miesta, kde sa uskutocňuje praktická terapia pútnikov, prosiacich o milosť a požehnanie. Zázraky sa na príhovor Božej Matky dejú dodnes. Kaplnka je však opustená a nečinná, a to je škoda. Radi by sme jej vrátili pôvodnú krásu, aby opäť bola sakrálnym centrom z ktorého budú vyvierať Božie milosti a uzdravujúca sila.

Preto vás prosíme o pomoc.

Doteraz sa nám podarilo zbaviť kaplnku viac ako 50% vlhkosti. Okolo vonkajších základov sme pri stavbe studne urobili drenáž a tak prebytočná voda je odvedená do blízkeho potoka. Odstránili sme aj starú omietku a betónovú podlahu ktorá bola príčinou presakovania vody do múrov. V minulosti sme sávali sme padajúce murivo a tak sme zabránili úplnej dezolácii.

Najskôr by sme chceli zreštaurovať fresky na fasáde kaplnky. Sú tri, v strede je obraz Tálskej Madony a po bokoch maľby dvoch svätcov. Práce chceme začať v polovici au-

gusta 2023, Ďalšou etapou budú nové omietky a podlaha a reštaurovanie interiérových malieb. Náklady sú vysoké, ale spolu a postup-

netozvládneme. Vďaka vašej podpore našej snahe a Božiemu požehnaníu sme požehnanej vode postavili studničku. Teraz je čas aby sme kaplnke z ktorej vzácna voda vyviera vrátili jej zašlú krásu a nenechali tento skvost a sväté miesto zaniknúť.

Celkové náklady na reštaurovanie malieb je 23 000 eur a stavebné práce približne 60 000 eur. Ak sa nám podarí zreštaurovať fresky a podlahu, kaplnka sa opäť otvorí pre verejnosť. Číslo transparentného účtu, kde môžete kaplnku podporiť je v Slovenskej sporiteľni:

SK31 0900 0000 0051 1120 9678

Ďakujeme že sa chcete podieľať na zveľadení Mariánskeho údolia!